

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
ბრძანებათა და ინსტრუქციათა

პრეპრულო

СБОРНИК

ПРИКАЗОВ И ИНСТРУКЦИЙ

Министерства просвещения Грузинской ССР

4

ა ბ რ ე ჯ ი

რედაქტორი უმ. თბოლაძე
კორექტორი ე. აგლაძე

შეღწერილია დასაბეჭდად 8/VI-62 წელი. ანაწყო-
შის ზომა 6X10. ქალაქის ზომა 60X84. სასტამბო
ფორმათა რაოდენობა 5.75.

ფასი 10 კპ.

სასწავლო გეგმა

სოფლის ახალგაზრდობის ხალამოს (ცვლის) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლისათვის 1962/63 სასწავლო წელი

№№	ს ა გ ნ ე ბ ი	კვირეული საათების რაოდენობა კლასების მიხედვით								
		მე-3	მე-4	მე-5	მე-6	მე-7	მე-8	მე-9	მე-10	მე-11
		1	ქართული ენა	7	6	3	3	2	1	—
2	ქართული ლიტერატურა	—	—	2	2	1	2	3	3	3
3	ოუსული ენა	5	5	3	3	2	2	1	1	1
4	რუსული ლიტერატურა	—	—	—	—	—	—	2	2/1	1/2
5	არითმეტიკა	6	6	5/4	2/1	—	—	—	—	—
6	ალგებრა	—	—	—	3	2	2/1	3/2	2/1	2/1
7	გეომეტრია	—	—	—	—	2/3	2	1/2	1/2	2
8	ტრიგონომეტრია	—	—	—	—	—	—	—	2/1	1
9	ბიოლოგია	—	—	1/2	1, 2	1	—	1	—	—
10	ისტორია	—	1	1/2	1	2	2	2/3	2/3	2
11	სსრ კავშირის კონსტიტუცია	—	—	—	—	—	—	—	—	0/1
12	გეოგრაფია	—	—	1	2/1	2/1	—	1	1	—
13	ფიზიკა	—	—	—	—	2/3	2/3	2/1	3, 2	4
14	ასტრონომია	—	—	—	—	—	—	—	—	1/0
15	ჭინია	—	—	—	—	—	2	2/1	1/2	1/2
16	უსო ენა	—	—	2/1	1/2	2, 1	2	1/2	1	1
17	ხასეა	—	—	—	—	—	1	0/1	1	—
18	პროფესიული კვალიფიკაციის ამაღლება	—	—	1	1	1	1	2/1	1/2	2/1
ს უ ლ		18	18	19	19	19	19	21	21	21
კონსულტაცია		—	—	2	2	2	2	1	1	1
ს უ ლ		18	18	21	21	21	21	22	22	22

განმარტებითი ბარათი

სოფლის ახალგაზრდობის საღამოს (ცელის) ^{მარტული} ზეგაღმართული-
თლებლო საშუალო სკოლაში სასწავლო წელი იწყება 1-ლ სექტემ-
ბერს.

სასწავლო წლის პირველი ნახევრის ხანგრძლიობა შეადგენს
17 სასწავლო კვირას (1-ლი სექტემბრიდან 30 დეკემბრამდე), მეორე
ნახევრისა კი 19 სასწავლო კვირას (10 იანვრიდან 25 მაისამდე).

სოფლის ახალგაზრდობის საღამოს (ცელის) ზოგადსაგანმანათ-
ლებლო სკოლებში ტარდება საზამთრო არდადეგები 30 დეკემბ-
რიდან 10 იანვრამდე.

სასწავლო მეოთხედების დაწყებისა და დამთავრების ვადები
იგივეა, რაც მასობრივ სკოლებში.

მეცადინეობა პროფესიული კვალიფიკაციის ამღობებისათვის
ტარდება ცალკეულ კლასებში ან სხვადასხვა კლასიდან დაკომლე-
ქტებულ ჯგუფებში, რომლებიც ყალიბდება მოსწავლეთა სურვილე-
ბის გათვალისწინებით და საწარმოო საეციალობათა სახეების მი-
ხედვით.

საკონსულტაციო საათები განკუთვნილია იმ მოსწავლეთათვის,
რომლებიც დამატებით პედაგოგიურ დახმარებას საჭიროებენ და
საგნებს შორის ნაწილდება სკოლის დირექტორის მიერ.

საკონსულტაციო საათების ჩატარება რეკომენდებულია გაკ-
ვეთილებიდან თავისუფალ დღეებში.

სოფლის ახალგაზრდობის საღამოს სკოლებში მეცადინეობა
ტარდება კვირაში ოთხ დღეს: მე-3, მე-4 კლასებში 2 დღეს—4
—4 გაკვეთილი და 2 დღეს 5—5 გაკვეთილი;

მე-5—მე-8 კლასებში—3 დღეს 5—5 და ერთ დღეს 4 გაკვე-
თილი.

მე-9—მე-11 კლასებში—3 დღეს 5—5 და ერთ დღეს 6 გაკ-
ვეთილი.

გაკვეთილის ხანგრძლიობა, როგორც წესი 45 წუთია.
ამასთანავე საჭიროა გათვალისწინებულ იქნას, რომ ისტორი-
ისათვის განკუთვნილი საათების საერთო რაოდენობიდან:

IV კლასში ისწავლება დაწყებითი პოლიტიკური ცნობები და
მიმდინარე პოლიტიკის საკითხები, რისთვისაც კვირაში გამოყოფი-
ლია 1 საათი;

VII—VIII კლასებში 10—10 საათი დათმობილი აქვს საქარ-
თველოს ისტორიის იმ საკითხების შესწავლას, რომლებიც შეტანი-
ლია სსრ კავშირის ისტორიის კურსში;

IX—X კლასებში სასწავლო წლის მეორე ნახევარში ისწავლება საქართველოს ისტორია, რისთვისაც განკუთვნილია კვირაში 2—2 საათი;

IX კლასში სასწავლო წლის მეორე ნახევარში კვირაში თითოეულ საათი ეთმობა ახალ ისტორიას;

თბილისის
ჯიჯულიძის

XI კლასში სასწავლო წლის პირველ ნახევარში კვირაში თითო საათი დათმობილი აქვს საზღვარგარეთის ქვეყნების უახლეს ისტორიას.

გარდა ამისა, X კლასში გეოგრაფიისათვის განკუთვნილი საათების საერთო რაოდენობიდან 15 საათი ეთმობა საქართველოს გეოგრაფიას.

IX, X და XI კლასებში შეიძლება შემოღებულ იქნას დამატებით ფაკულტატიური მეცადინეობა უცხო ენაში, კვირაში ორი საათის რაოდენობით, იმ შემთხვევაში, თუ სკოლას ჰყავს მოსწავლეთა სათანადო კონტინგენტი და საგნის კვალიფიციური მასწავლებელი.

„УТВЕРЖДАЮ“

Министр просвещения Грузинской
ССР Т. Лашкарашвили

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

русской вечерней (сменной) общеобразовательной средней школы
сельской молодежи на 1962/63 учебный год.

№№	Наименование предметов	Количество часов в неделю по классам								
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
1	Русский язык	8	8	3	3	2/1	1	—	—	—
2	Русская литература	—	—	3	3	1/2	2	4	4,3	3
3	Грузинский язык	3	3	2	2	2	2	2	2	2,3
4	Арифметика	7	6	5,4	2,1	—	—	—	—	—
5	Алгебра	—	—	—	3	2	2/1	3/2	2/1	2,1
6	Геометрия	—	—	—	—	2/3	2	1/2	1,2	2
7	Тригонометрия	—	—	—	—	—	—	—	2,1	1
8	Биология	—	—	1/2	1/2	1	—	1	—	—
9	История	—	1	1/2	1	2	2	2,3	2/3	2
10	Конституция СССР	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1
11	География	—	—	1	2/1	2/1	—	1	1	—
12	Физика	—	—	—	—	2,3	2/3	2/1	3,2	4
13	Астрономия	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0
14	Химия	—	—	—	—	—	2	2/1	1,2	1,2
15	Иностранный язык	—	—	2/1	1,2	2/1	2	1/2	1	1
16	Черчение	—	—	—	—	—	1	0,1	1	—
17	Повышение профессиона- льной квалификации	—	—	1	1	1	1	2,1	1,2	2/1
Итого:		18	18	19	19	19	19	21	21	21
Консультации		—	—	2	2	2	2	1	1	1
Всего:		18	18	21	21	21	21	22	22	22

ОБЪЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

В вечерних (сменных) общеобразовательных школах сельской молодежи учебный год начинается 1 сентября.

Продолжительность первой половины учебного года составляет 17 учебных недель (с 1 сентября до 30 декабря). Второй половине 19 учебных недель (с 10 января до 25-го мая).

В вечерних (сменных) общеобразовательных школах сельской молодежи проводятся зимние каникулы с 30 декабря до 10 января.

Время начала, окончания и продолжительности учебных четвертей те же, что и в массовых школах.

Занятия по повышению профессиональной квалификации проводятся в классах или группах, укомплектованных из разных классов, которые организуются с учетом желания учащихся и по принципу однородности или родственности их производственных специальностей.

Консультационные часы, предусмотренные в учебном плане для оказания дополнительной педагогической помощи учащимся, нуждающимся в этом, распределяются между предметами директором школы.

Консультации рекомендуется проводить в дни, свободные от занятия.

В вечерних (сменных) школах сельской молодежи занятия проводятся четыре дня в неделю;

В III—IV классах—2 дня проводится по 4 урока, другие два дня по 5 уроков.

В V—VIII классах—3 дня по 5 уроков и один день 4 урока.

В IX—XI классах—3 дня по 5 уроков и один день—6 уроков.

Продолжительность урока 45 минут.

Вместе с этим следует учесть, что из общего количества часов отведённых на историю:

В IV классе изучаются начальные политические сведения и вопросы текущей политики, для которой отводится один недельный час;

В VII—VIII классах отводится по 10 часов для изучения вопросов истории Грузии, которые внесены в курс истории СССР;

В IX—X классах во II полугодии изучается история Грузии, для которой отводится по 2 недельных часа;

В IX классе во II полугодии изучается новая история Грузии, которой отводится один недельный час;

В XI классе в I полугодии на изучение новейшей истории зарубежных стран отводится один недельный час.

Кроме этого, из общего количества часов, отведённых для географии, на изучение географии Грузии отводится 15 часов.

В IX, X, XI классах возможно введение дополнительного факультативного занятия по иностранному языку, из расчета в неделю 2 часа, при условии надлежащего контингента учащихся если школа имеет квалифицированного учителя по данному предмету.

„У Т В Е Р Ж Д А Ю“
Министр просвещения Грузинской ССР Т. Лашкарашвили

УЧЕБНЫЙ ПЛАН

для армянской и азербайджанской вечерней (сменной) общеобразовательной средней школы сельской молодежи на 1962/63 учебный год.

№ п/п		Количество часов в неделю по классам								
		III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
1	Родной язык	7	6	2	2	2	—	—	—	—
2	Родная литература	—	—	2	2	1	3/2	3	3	3,2
3	Русский язык	5	5	2	2	1	1	1	1	—
4	Русская литература	—	—	1	2/1	1	1	1	1	2
5	Грузинский язык	—	—	1	1	1	1	1	1	1
6	Арифметика	6	6	4/5	2/1	—	—	—	—	—
7	Алгебра	—	—	—	3	2	1/2	3/2	2/1	2,1
8	Геометрия	—	—	—	—	2/3	2	1/2	1,2	2
9	Тригонометрия	—	—	—	—	—	—	—	1	1
10	Биология	—	—	2/1	1/2	1	1	1	—	—
11	История	—	1	1/2	1	2	2	2/3	2/3	2
12	Конституция СССР	—	—	—	—	—	—	—	—	0/1
13	География	—	—	1	1	1	—	1	1	—
14	Физика	—	—	—	—	2	2/3	2/1	3/2	4
15	Астрономия	—	—	—	—	—	—	—	—	0/1
16	Химия	—	—	—	—	—	2	2/1	1/2	1/2
17	Иностранный язык	—	—	2/1	1/2	2/1	2/1	1/2	1	1
18	Черчение	—	—	—	—	—	1	0/1	1	—
19	Повышение профессиональной квалификации	—	—	1	1	1	1	2/1	2/1	2/1
	Итого:	18	18	19	19	19	19	21	21	21
	Консультации	—	—	2	2	2	2	1	1	1
	Всего:	18	18	21	21	21	21	22	22	22

ОБЪЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

В вечерних (сменных) общеобразовательных школах сельской молодежи учебный год начинается 1 сентября.

Продолжительность первой половины учебного года составляет 17 учебных недель (с 1 сентября до 30 декабря). Второй половине 19 учебных недель (с 10 января до 25-го мая).

В вечерних (сменных) общеобразовательных школах сельской молодежи проводятся зимние каникулы с 30 декабря до 10 января.

Время начала, окончания и продолжительности учебных четвертей те же, что и в массовых школах.

Занятия по повышению профессиональной квалификации проводятся в классах или группах, укомплектованных из разных классов, которые организуются с учетом желания учащихся и по принципу однородности или родственности их производственных специальностей.

Консультационные часы, предусмотренные в учебном плане для оказания дополнительной педагогической помощи учащимся, нуждающимся в этом, распределяются между предметами директором школы.

Консультации рекомендуется проводить в дни, свободные от занятий.

В вечерних (сменных) школах сельской молодежи занятия проводятся четыре дня в неделю:

В III—IV классах—2 дня проводится по 4 урока, другие два дня—по 5 уроков.

В V—VIII классах—3 дня по 5 уроков и один день—4 урока.

В IX—XI классах—3 дня по 5 уроков и один день—6 уроков.

Продолжительность урока 45 минут.

Вместе с этим следует учесть, что из общего количества часов отведенных на историю:

В IV классе изучаются начальные политические сведения и вопросы текущей политики, для которой отводится один недельный час;

В VII—VIII классах отводится по 10 часов для изучения вопросов истории Грузии, которые внесены в курс Истории СССР;

В IX—X классах во II полугодии изучается история Грузии, для которой отводится по 2 недельных часа;

В IX классе во II полугодии изучается новая история, для которой отводится один недельный час;

В XI классе в I полугодии на изучение новейшей истории зарубежных стран отводится один недельный час.

Кроме этого, из общего количества часов, отведённых для географии, на изучение географии Грузии отводится 15 часов.

В IX, X, XI классах возможно введение дополнительного факультативного занятия по иностранному языку, из расчета в неделю 2 часа, при условии надлежащего контингента учащихся если школа имеет квалифицированного учителя по данному предмету.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლმ- გიისა და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზა- ციების კავშირის კრედიტის დადგენილება

1962 წელი, 16 მარტი.

1. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოსა და საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილების წერილი რუსთავის განათლების განყოფილებისა და რუსთავის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის სახელზე ქ. რუსთავის სკოლებში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისა და სპორტული მუშაობის შესახებ, მოწონებულ იქნეს.

2. ქ. რუსთავის განათლების განყოფილებამ და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირმა გადამჭრელი ზომები მიიღონ წერილში აღნიშნული ნაკლოვანებების აღმოსაფხვრელად და ამ მიმართულებით ჩატარებული მუშაობის შესახებ 1962 წლის აპრილის ბოლოსათვის აცნობონ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირს.

3. დასახელებული წერილი განხილული იქნეს რესპუბლიკის დაწყებითი, რვაწლიანი და საშუალო სკოლების პედაგოგიურ კოლექტივებში და ფიზკულტურულ-სპორტულ მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის მიზნით ადგილზევე დაისახოს და გატარდეს კონკრეტული ღონისძიებანი.

4. რესპუბლიკის რაიონების და ქალაქების განათლების განყოფილებებმა და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირებმა ოპერატიული ხელმძღვანელობა გაუწიონ სკოლებს წერილის განხილვის საქმეში და პრაქტიკული დახმარება აღმოუჩინონ მათ ფიზკულტურულ-სპორტული მუშაობის გაუმჯობესებაში.

5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ და საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა

და ორგანიზაციების კავშირის მოსწავლე ახალგაზრდობის განყოფილებამ თვალყური ადევნონ ამ დადგენილების შესრულებას და შედეგების შესახებ მოგვახსენონ.

ეროვნული
ზიზლიცთეჟა

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ სპორტულ
საზოგადოებათა და ორგანიზა-
ციების კავშირის თავმჯდომარე
გ. სიხარულიძე

**ჟ. რუსთავის განათლების განყოფილების გამგეს აგხ.
ს. როსნაძეს**

**ჟ. რუსთავის სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანი-
ზაციების კავშირის თავმჯდომარეს
აგხ. გ. ქარალაშვილს**

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის მიერ გამოყოფილ-მა კომისიამ მიმდინარე წლის თებერვალში შეამოწმა ქ. რუსთავის სკოლებში მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისა და სპორტული მუ-შაობის შესახებ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსა და საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის ბრძანებების შესრულების მდგომარეობა. შემოწმებული იქნა ქ. რუსთავის ათი საშუალო სკოლა და ბავშვთა სპორტული სკოლა. შემოწმებამ გამოავლინა ზოგიერთი მნიშვნელოვანი ნაკლო-ვანებანი, სახელდობრ.

ძალზე დაბალ დონეზეა დაყენებული მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდა დაწყებით კლასებში; სკოლის დირექტორები არაერთად ღონისძიებებს არ ატარებენ იმ მიმართულებით, რომ სრული მო-ცულობით შესრულდეს დაწყებით კლასებში სახელმწიფო პროგრა-მით გათვალისწინებული მოთხოვნები ფიზიკური აღზრდის დარგში.

ამასთან ერთად, ადგილი აქვს ფიზიკური კულტურის სწავ-ლების შესახებ საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1961 წლის 7 ოქტომბრის № 1/1825 საინსტრუქციო წერილის დარღ-ვევას, ასე, მაგალითად, ქ. რუსთავის № 10 საშუალო სკოლის XI კლასის მოსწავლე ვაჟებთან ფიზიკური კულტურის გაკვეთილები არ ტარდება.

არ სრულდება ფიზიკურ კულტურასა და სპორტში მომეცა-დინეთა სამედიცინო კონტროლის დებულების მოთხოვნები, სკო-ლებში რეგულარულად არ ტარდება სამედიცინო შემოწმება, რო-გორც სასწავლო წლის დაწყების, ასევე სპორტულ შეჯიბრებებზე მონაწილეობის წინ. მოუწყობელია სპორტული მოედნები მე-2, მე-5 და მე-10 საშუალო სკოლებთან და მძლეოსნური სექტორები (სარ-

ბენი ბილიკები, სატყორცნი ადგილები, სახტომი ორმოები) მე-5, მე-6, მე-11 საშუალო სკოლებთან. არც ერთ სკოლაში არ ტარდება მეცადინეობამდე ტანვარჯიში.

მე-6, მე-10, მე-11 საშუალო სკოლების პედაგოგიური საბჭოების ხსენებზე არც ერთხელ არ არის მოსმენილი საკითხი მოსწავლეთა ფიზიკური აღზრდისა და სპორტული მუშაობის შესახებ.

სასკოლო ფიზიკური კულტურის კოლექტივების სპორტულ სექციებში მოსწავლეთა მცირე რაოდენობაა ჩაბმული, რაც ვერ უზრუნველყოფს სპორტული მუშაობის მასობრიობას. არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია მოსწავლეთა მომზადება მშთ და იმშთ ნორმებზე, განსაკუთრებით დაბალ დონეზე დგას სპორტსმენ თანრიგოსანთა მომზადების საქმე.

არ სრულდება სასკოლო სპორტული კალენდრით გათვალისწინებული ღონისძიებები, მათ შორის გამაჯანსაღებელი ღონისძიებები (ტურისტული ლაშქრობები, ექსკურსიები და სხვა), ხოლო მე-2 საშუალო სკოლას საერთოდ არა აქვს შედგენილი კალენდარი.

სკოლებში ცუდადაა დაყენებული ფიზიკური კულტურისა და სპორტის პრობლემა, არ ჩანს შეფის დახმარება, სკოლებთან მოწყობილი არაა ფიზკულტურული კუთხეები, გამოფენები სპორტის ცალკეულ სახეობათა მიხედვით, იშვიათად ტარდება საუბრები სპორტულ თემებზე და სხვა.

ბავშვთა სპორტულ სკოლაში ტანვარჯიშსა და მძლეოსნობაში მეცადინეობისას გათვალისწინებული არაა მოსწავლეთა სქესი, ასაკი და სწავლების წელი. ამასთანავე მეცადინეობა ქალებისა და ვაჟებისათვის ერთად ტარდება, ისინი წყობილებაში ერთად დგანან, ერთად მოძრაობენ და თითქმის ერთნაირი დატვირთვით მეცადინეობენ. მძლეოსნობის ჯგუფებში ადგილი აქვს ცალმხრივ მომზადებას, მოსწავლეებს ამზადებენ მხოლოდ 100 მ. რბენაში ან გამორბენით სიგრძე-სიმაღლეზე ხტომაში. არადამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაშია მაღალი თანრიგის მქონე მოსწავლე სპორტსმენთა მომზადება. სპორტული სკოლის სასწავლო-მატერიალური ბაზა საჭიროებს სათანადო შეკეთებას და სპორტული ინვენტარით შევსებას. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს, რომ სასკოლო ფიზკულტურის კოლექტივებსა და ბავშვთა სასპორტო სკოლაში სუსტადაა დაყენებული საზოგადოებრივი ფიზკულტურული კადრების (ფიზორგების, მსაჯების, ინსტრუქტორების) მომზადება.

ეს ნაკლოვანებანი არის იმის შედეგი, რომ ქ. რუსთავის განათლების განყოფილება და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგა-

ნიზაციების კავშირი ჯერ კიდევ არ ხელმძღვანელობენ კონკრეტულად სკოლებში ფიზკულტურულ საქმიანობას და, თავის მხრივ, სკოლების დირექტორები ფიზიკური აღზრდის ჯეროვან მეთოდებს დაყენების მიზნით არ ატარებენ ერთიან, მტკიცე, თანმიმდევრულ ღონისძიებებს.

მოსწავლეთა შორის ფიზიკური აღზრდისა და სპორტული მუშაობის ჯეროვან ნიადაგზე დაყენებისათვის აუცილებელია არსებითად იქნეს გაუმჯობესებული საქალაქო განათლების განყოფილებებისა და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის ხელმძღვანელობა სკოლებზე და გადაჭრით იქნეს ამაღლებული სკოლების დირექტორების პასუხისმგებლობა ამ საქმეზე.

საქართველოს სსრ განათლების
სამინისტროს სკოლების სამმართველო

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა
და ორგანიზაციების კავშირის მოსწავლე
ახალგაზრდობის განყოფილება

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება
თეთრიწყაროს რაიონის სოფ. ქოსოლარის სოფლის
ახალგაზრდობის ფილიალს სკოლაში განათლების
სამინისტროში შემოსული მამხილებელი წერილის შემოწმების შედეგების შესახებ

1962 წ. 27 მარტი

დადასტურდა, რომ თეთრიწყაროს რაიონის სოფელ ქოსოლარის სოფლის ახალგაზრდობის ფილიალის სკოლის სასწავლო-აღმზრდელობით მუშაობაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს. სკოლის დირექტორი დ. მუსაგვი და მასწავლებლები ცდილობენ მიჩქმალონ ეს ნაკლოვანებანი. მიმდინარე წლის 24 იანვარს სკოლაში არ გამოცხადდა არც ერთი მოსწავლე, რის გამო შეცადინებია არ ჩატარებულა. მიუხედავად ამისა, საკლასო ჟურნალებში შეტანილი აღმოჩნდა ახალი მასალა: V კლასის საკლასო ჟურნალში აზერბაიჯანული ენის მასწავლებელ მ. ს. საფაროვს შეტანილი პქონდა „Мумы“, არითმეტიკის მასწავლებელს გ. ს. გასანოვს — „ათწილადები“, რუსული ენის მასწავლებელს ი. ს. მუსაგევს „Мой день“ და ა. შ. უფრო მეტიც; თვით სკოლის დირექტორს ახალი მასალა ბოტანიკაში VI კლასის ჟურნალში ერთი დღით ადრე შეეტანა.

მსგავს მოვლენას ადგილი პქონდა აღნიშნულ სკოლაში 1961 წლის 16 ნოემბერსაც, როდესაც იგი თეთრიწყაროს განათლების განყოფილებამ შეამოწმა.

სკოლაში ძალზე მცირეა მოსწავლეთა კონტინგენტი. სამ კლასში 17 მოსწავლე ირიცხება. ამასთან აღსანიშნავია, რომ სკოლიდან სასწავლო წლის დასაწყისიდან დღემდე გაჩითესა მოსწავლეთა საერთო რაოდენობის 30%.

ქოსოლარის სოფლის ახალგაზრდობის აზერბაიჯანული ფილიალის სკოლა კადრებითაც არასწორადაა დაკონსტრუქციებული; ასე, მაგალითად, გერმანული ენის მასწავლებელი მუსაგაგვი ბაქოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის II კურსის სტუდენტია, რუსული

ენის მასწავლებელი ი. მუსაევი—ბაქოს პედაგოგიური ინსტიტუტის 1-ლი კურსისა, ხოლო აზერბაიჯანული ენის მასწავლებელი მ. ს. საფაროვს დამთავრებული აქვს პედსასწავლებელი. ^{ეროვნული} ^{შინაგარეული}

უცდადაა დაყენებული შინასასკოლო კონტროლი და ხელმძღვანელობა მასწავლებელთა მუშაობაზე. სკოლის დირექტორს, შემოწმების დღისათვის, მოსმენილი არ ჰქონდა არც ერთი გაკვეთილი.

მოუგვარებელია მოსწავლეთა პირადი საქმეები. მოსწავლეთა ერთ ნაწილს არა აქვს ცნობა განათლების შესახებ, დაბადების მოწმობა, ცნობა საშუაო ადგილიდან და ცნობა ჯანმრთელობის შესახებ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ.

1. ქოსოლარის სოფლის ახალგაზრდობის შვიდწლიანი სკოლის დირექტორს დ. მუსაევს გამოეცხადოს სასტიკი საყვედური სასწავლო აღმზრდელობითი მუშაობის ჩაშლისათვის.

2. ქოსოლარის სოფლის ახალგაზრდობის შვიდწლიანი სკოლის მასწავლებლებს ამხ. ამხ. მ. ს. საფაროვს (აზერბაიჯანული ენა), გ. ნ. ვასანოვს (არითმეტიკა) და ი. ს. მუსაევს (რუსული ენა) თვალის ახვევის ცდისათვის გამოეცხადოთ საყვედური.

3. გაფრთხილებულ იქნეს თეთრიწყაროს რაიონის განათლების განყოფილების გამგე ამხ. ვ. ტყეშელაშვილი ქოსოლარის სოფლის ახალგაზრდობის სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი არააღმაკმაყოფილებელი ხელმძღვანელობისა და კონტროლისათვის.

4. დავვალოს თეთრიწყაროს რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს ამხ. ვ. ტყეშელაშვილს უახლოეს ხანში ერთხელ კიდევ გულდასმით შეისწავლოს ქოსოლარის სოფლის ახალგაზრდობის შვიდწლიანი სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობა და ამ სკოლის საკითხი შეიტანოს განსახილველად თეთრიწყაროს რაისამქოს აღმასკომის სხდომაზე, შედეგები აცნობოს განათლების სამინისტროს.

5. დავვალოს თეთრიწყაროს განათლების განყოფილების გამგეს ამხ. ტყეშელაშვილს, გააძლიეროს ყურადღება აღნიშნული ტიპის სკოლების მუშაობაზე, უზრუნველყოს ისინი გამოცდილი ხელმძღვანელი და პედაგოგიური კადრებით.

6. მუშა და სოფლის ახალგაზრდობის სკოლების განყოფილება (ამხ. რ. კანდელაკმა) გააძლიეროს კონტროლი და ხელმძღვა-

ნელობა სოფლის ახალგაზრდობის საღამოს სკოლების მუშაობის
დმი.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ს ა ფ უ ძ ე ე ლ ი : საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1962 წლის 9 მარტის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება თბილისის რაიონის სკოლებში სასწავლო-აღმზრდე- ლოგიური მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

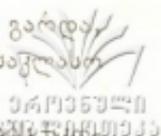
1962 წლის 17 აპრილი

გავეცანი რა ტყიბულის რაიონის განათლების განყოფილები-
სა და სკოლების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმე-
ბის შედეგებს, აღენიშნავ, რომ ტყიბულის რაიონის განათლების
განყოფილება (გამგე გ. ნასარაია) სათანადო ხელმძღვანელობასა და
კონტროლს ახორციელებს სკოლების მუშაობაზე. მ/სასწავლო
წელს განათლების განყოფილებას საფუძვლიანად აქვს შესწავლილი
რაიონის ყველა სკოლის (18 საშ., 11 შვიდწლიანი, 8 დაწყებითი)
მუშაობა. შემოწმების შედეგები განხილულია განათლების საბჭოს
სხდომებზე და არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოფხვრის მიზნით მი-
ღებულია სათანადო დადგენილებები, რომლებიც ფორმდება ბრძა-
ნების სახით და ეგზავნება ყველა სკოლას; სისტემატურად ხდება
სკოლებისათვის მიცემული მითითებების შესრულების შემოწმება.

განათლების განყოფილება პედაგოგიურ კაბინეტთან (გამგე ე.
ტურძელაძე) ერთად ახდენს რაიონის მოწინავე სკოლებისა და მ-
სწავლებლების მუშაობის განზოგადებას; საგნობრივ მეთოდ გაერ-
თიანებებში აგრეთვე სისტემატურად წარმოებს ახალი საპეცნიერო-
პედაგოგიური ლიტერატურისა და საჯურნალო სტატიების მიმო-
ხილვები, ეწყობა მეთოდური ლიტერატურის გამოფენები, იხილება
განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი წიგნები და სამეცნიერო სტატიები.

პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციების დახმარებით რაიონის
საზოგადოებრივი ორგანიზაციები ფართოდ არიან ჩაბმული
სკოლების მატერიალური ბაზის განმტკიცების საქმეში. ტყიბულ-
ქვანახშირის ტრესტი (მმართველი ლ. რატიანი) აშენებს ტიპიურ
სასკოლო შენობას 880 მოსწავლეზე და პიონერთა სასახლეს; ტრეს-
ტის დახმარებით ქალაქის 5 საშუალო სკოლაში მოწყობილია სა-
სწავლო სახელოსნოები. გასული წლის ზაფხულში 3 თვის განმავ-
ლობაში აშენდა ხრესილის საშუალო სკოლის (დირექტორი ნ. ობო-
ლაძე) შენობა, მშენებლობაზე ძირითადად მუშაობდა ამ სკოლისა

და ქ. ტყიბულის სკოლების მოსწავლეთა ბრიგადები. ამას გარდა
გასულ სასწავლო წელს რაიონის სკოლებს მიშენდა 56 სასწავლო
ოთახი.

რაიონის ზოგი სკოლა მნიშვნელოვან მუშაობას ატარებს
ლის წინაშე ამჟამად მდგარი ახალი ამოცანების განხორციელების
უზრუნველსაყოფად. ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია ტყი-
ბულის პირველი (დირექტორი პ. კუბლაშვილი), ტყიბულის მეორე
(დირექტორი ა. ბოჭორიშვილი), საწირის (დირექტორი ი. ბარბა-
ქაძე) საშუალო სკოლების საქმიანობა.

მუშაობის კარგ ნიმუშებს იძლევიან დაწყებითი კლასების მა-
წავლებელი ნ. ოდილანცე (საწირის საშ. სკ.); ქართული ენისა და
ლიტერატურის მასწავლებლები ვ. ტურცელანცე, ვ. ბოჭორიშვილი
(ტყიბულის მეორე საშ. სკ.); დ. არსენიძე, ნ. გოგოლანცე, პ. ცირი-
ციძე (საწირის საშ. სკ.); ნ. ბუაძე (ტყიბულის მეხუთე საშ. სკ.);
გერმანული ენის მასწავლებლები ნ. ჭანტურიძე, ნ. ჯიშიაშვილი
(ტყიბულის მეორე საშ. სკ.); ე. მამაგვიშვილი (საწირის საშ. სკ.);
ფიზიკის მასწავლებლები დ. დევიძე (საწირის საშ. სკ.); ა. ცირე-
ციძე (ტყიბულის II საშ. სკ.); თ. ქარქაშიძე (ორპირის საშ. სკ.);
გ. ბერძული (ტყიბულის პირველი საშ. სკ.); ქიმიის მასწავლებლები
ბ. ბუაძე (ტყიბულის მეორე საშ. სკ.); ა. სირბილანცე (კურსების
საშ. სკ.); ბიოლოგიის მასწავლებლები ო. ნიშნიანიძე, ს. ბუხა-
იძე (საწირის საშ. სკ.); ა. ჩხაიძე (ტყიბულის პირველი საშ. სკ.);
ისტორიის მასწავლებლები მ. ლომთაძე (გურნის საშ. სკ.); ბ. მერ-
კვილანცე (ორპირის საშ. სკ.) გეოგრაფიის მასწავლებლები ა. ჯიში-
აშვილი (ტყიბულის მეხუთე საშ. სკ.); ვ. ბეროძე (კურსების საშ. სკ.).

კარგად არის დაყენებული საწარმოო სწავლება ტყიბულის II
და V საშუალო სკოლებში. ამ სკოლების მოსწავლეები ელექტრო-
ზეინკლისა და ზეინკლის პროფესიებს ეუფლებიან ტყიბულქვანახ-
შირის ტრესტის ელექტრომექანიკურ სახელოსნოში. მეორე საშ.
სკოლის 19 მოსწავლეს მინიჭებული აქვს ზეინკლის თანრიგები,
ისინი უკვე ეწევიან პრაქტიკულ მუშაობას, მათ მიერ სკოლაში გა-
ყვანილია რადიო კვანძი, შეკეთებულია ცენტრალური გათბობის
სისტემა და 181 ცალი ელექტროძრავი, საბინაო განყოფილების დაკვე-
თით დამონტაჟებულია 2165 ცალი ელექტრომრიცხველი და სხვ ასევე
კარგად არის დაყენებული საწარმოო სწავლება ორპირის საშუა-
ლო სკოლაში (მასწავლებელი ინჟინერ-ტექნოლოგი კ. ქათამაძე).

მნიშვნელოვანი ღონისძიებებია გატარებული საყოველთაო-
სავალდებულო სწავლების კანონის გატარების უზრუნველყოფისა-
თვის, სათანადო ყურადღება ექცევა სასკოლო დოკუმენტების გა-

ფორმებისა და მოვლის საქმეს; საგრძნობი წარმატებებია მოპოვებული მოსწავლეთა, პიონერული და კომკავშირული ორგანიზაციების მუშაობის შესაფარდებლად ახალ მოთხოვნილებებთან შესაბამისად.

მიუხედავად ამისა ტყიბულის რაიონის სკოლებში მუშაობაში გვხვდება ნაკლოვანებები.

დაწყებითი კლასების ზოგიერთი მასწავლებელი, კერძოდ, ც. ჯანელიძე, ბ. წერეთელი, ნ. გვენეტაძე (ტყიბულის მეორე საშ. სკ.) სუსტად მუშაობს. თვით მასწავლებლები ვერ აძლევენ მოსწავლეებს გამართული მეტყველების ნიმუშებს. მოსწავლენი წერენ უსუფთაოდ და ულამაზოდ, უშვებენ ენობრივ შეცდომებს, მათ არ აქვთ გამო-მუშავებული სწორი კითხვის ჩვევები.

სუსტად მუშაობენ დედაენისა და ლიტერატურის მასწავლებლები ნ. მოწონელიძე, ა. ბაბუხაძია, ნ. უკლება (გურნის საშ. სკ.), ქ. ჯინჯინაძე, ვ. ბასილაძე, მ. აფხაიძე (ორპირის საშ. სკ.), გ. გაბრიაძე (კურსების საშ. სკ.). ისინი ქართული ენის გრამატიკას ასწავლიან ზეპირსიტყვიერად, ლიტერატურული მასალისაგან მოწყვეტით; საკმაო ყურადღებას არ აქცევენ ნაწარმოების იდეურ-მხატვრულ ანალიზს, ტექსტზე დამოუკიდებელ მუშაობას; ყურადღებით არ ასწორებენ მოსწავლეთა წერით ნამუშევრებს და საკმაო რაოდენობით არ ატარებენ ვარჯიშს დაშვებულ შეცდომების გასწორებაზე. ქართულ ენაში განსაკუთრებით სუსტი მომზადება გამოამჟღავნეს გურნის საშუალო სკოლის დამამთავრებელი X კლასის (მასწავლებელი ნ. უკლება) მოსწავლეებმა.

სუსტად ფლობს საგანს და მისი სწავლების მეთოდებს კურსების საშუალო სკოლის გერმანული ენის მასწავლებელი ი. ზოსიაშვილი; იგი არ აწარმოებს ლექსიკურ მუშაობას, ზოგჯერ მოსწავლეებს არასწორ თარგმანს აწვდის. სათანადოდ არ ემზადებიან და დაბალ დონეზე ატარებენ გაკვეთილებს გერმანული ენის მასწავლებლები ე. ბახტაძე (ტყიბულის პირველი საშ. სკ.), ა. ლომთაძე (გურნის საშ. სკ.), ა. ჩხიკვაძე, ნ. ახვლედიანი (ორპირის საშ. სკ.) ამის შედეგად მათ მოსწავლეებს უჭირთ კითხვა და თარგმნა, ვერ ერკვევიან გრამატიკის ელემენტარულ საკითხებში, ღარიბია მათი ლექსიკური მარაგი.

არადამაკმაყოფილებელი მომზადება გამოამჟღავნეს მათემატიკაში ტყიბულის V (მასწავლებელი ლ. გარნოვსკი), გურნის (მასწავლებელი ი. ივანიშვილი), ორპირის (მასწავლებელი ა. ბახტაძე) საშუალო სკოლების X—XI კლასების მოსწავლეებმა.

დაბალი მომზადება გამოამჟღავნეს ფიზიკაში ტყიბულის V (მასწავლებელი ლ. გარნოვსკი), ორპირის (მასწავლებელი გ. ვიო-

რგადე), კურსების (მასწავლებელი ა. არსენიძე) საშუალო სკოლების მოსწავლეებმა. ტყიბულის V საშ. სკოლის VII კლასის მოსწავლეები ვერ ერკვევიან კრიტიკული და ამორფული სხეულების და გამყარების პროცესებში და სახურებლის სითბური გაცემისა და ში. ორპირისა და კურსების საშუალო სკოლების X კლასების მოსწავლეებმა არ იციან ელექტრომაგნიტური ტალღების ბუნება და მათი პრაქტიკული გამოყენება, რადიოგადამცემ სადგურსა და მიმღებს შორის კავშირის დამყარების ფიზიკური შინაარსი, სინათლის ტალღების ინტერფერენცია ორმხრივ ამოხნეკილ ლინზებში სინათლის სხივების სვლა, ელექტროენერგიის საზომ ხელსაწყო-იარაღთა ტიპები და მათი გამოყენება და სხვა.

მოუშაადებლად ატარებს გაკვეთილებს გურნის საშუალო სკოლის ქიმიის მასწავლებელი მ. ძოწინიძე, რის გამოც ძალზე დაბალია მოსწავლეთა მომზადების დონე: VIII კლასის მოსწავლეები ვერ ერკვევიან დადებითი და უარყოფითი ვალენტობის ცნებებში, არ იციან მეტალების ქიმიური თვისებები, ალუმინის მიღება, მისი ნაერთების თვისებები. სკოლას არ აქვს ქიმიის კაბინეტი და არ ტარდება ცდები და პრაქტიკულ-ლაბორატორიული სამუშაოები. სათანადოდ ვერ ფლობენ საგანსა და დაბალ დონეზე ატარებენ გაკვეთილებს საწირისა და ორპირის საშუალო სკოლების ქიმიის მასწავლებლები ს. ბუხაიძე და ბ. ნიშნიანიძე — არ ატარებენ პროგრამით გათვალისწინებულ ცდებსა და ლაბორატორიულ სამუშაოებს, მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების საქმეში უშვებენ ლიბერალიზმს.

კურსების (მასწავლებელი ი. უკლება) და ტყიბულის V (მასწავლებელი ა. დიაკონიძე) საშუალო სკოლებში ისტორიის სწავლება არ დგას სათანადო სიმაღლეზე, საჭირო ყურადღება არ ექცევა გავლილი საპროგრამო მასალის განმეორებას, გაკვეთილები ტარდება თვალსაჩინოების გარეშე და სხვ. ამის შედეგად მოსწავლეებს არ აქვთ გავლილი მასალის მტკიცე ცოდნა და არ შესწევთ ისტორიული მოვლენების გარჩევისა და შეფასების უნარი. ეს სკოლები ღარიბია ისტორიული რუკებით და სხვა თვალსაჩინო მასალებით; არ არის მოწყობილი ისტორიის კლასკაბინეტები.

არადამაკმაყოფილებელ ცოდნას ამჟღავნებენ გეოგრაფიაში ორპირის (მასწავლებელი შ. ჯინჯიხაძე), ტყიბულის მეორე (მასწავ. კეხევაძე) საშუალო სკოლების მოსწავლეები. ამ სკოლებში არ არის მოწყობილი გეოგრაფიის კაბინეტები, მოედნები და არ სწარმოებს პროგრამით გათვალისწინებული პრაქტიკული სამუშაოების ჩატარება.

დაბალ ცოდნას იჩენენ ბიოლოგიურ დისციპლინებში ტყიბულის მეხუთე (მასწ. ე. კილაძე), ტყიბულის მეორე (მასწ. ა. კვიციანი), გურნის (მასწ. ა. კახიანი) საშუალო სკოლების მოსწავლეები, გურნისა და კურსების საშუალო სკოლებში არ უმეტესად უბილი ბიოლოგიის კაბინეტები, არ არის ორგანიზებული კლასგარეშე მუშაობა, სუსტია ნორჩ ნატურალისტთა წრეების საქმიანობა, არ ხდება კაბინეტების შევსება მოსწავლეთა ნამუშევრებით.

ზოგიერთ სკოლაში სათანადო სიმაღლეზე არაა დაყენებული სპეციალური საგნების სწავლება. სუსტი ცოდნა გამოამჟღავნეს გურნის (მასწ. გ. ხერხაძე, მ. ძოწენიძე), საწირის (მასწ. ე. სოფრომაძე) საშუალო სკოლების მოსწავლეებმა. გურნის, საწირისა და კურსების საშუალო სკოლების სასწავლო-საცდელი ნაკვეთები მოუფლელია, არაა ჩატარებული საშემოდგომო სამუშაოები, არ წარმოებს ცდა-დაკვირვებები და სხვა. ორპირის (დირექტორი თ. ბაბუხაძია), გურნის (დირექტორი ბ. გაბადაძე) საშუალო სკოლებში არასწორად არის შედგენილი გაკვეთილების ცხრილი.

შემოწმებული სკოლების სამუშაო გეგმები ზოგადია, საკითხები კონკრეტულად არ არის ჩამოყალიბებული, არაა ნაჩვენები შესრულების კალენდარული ვადები და შემსრულებლები; ნაკლებად არის გათვალისწინებული საკითხები ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლების დონის ამაღლების შესახებ.

რაიონის ზოგიერთ სკოლაში დაბალია აკადემიური წარმატება. მაგალითად, მეორე მეოთხედის შედეგად ორპირის საშუალო სკოლაში 435 მოსწავლიდან ვერ ასწრებს 85 (20%), საწირის საშუალო სკოლაში კი 259 დან 45 (21%) მოსწავლე; კურსების საშუალო სკოლაში I მეოთხედში ვერ ასწრებდა 4, გურნის საშუალო სკოლაში 4, ხოლო ტყიბულის მეხუთე საშუალო სკოლაში 8 პირველი კლასელი მოსწავლე.

დასახელებული ნაკლოვანებანი იმის შედეგია, რომ მასწავლებელთა ერთი ნაწილი სათანადო პასუხისმგებლობით არ ემზადება გაკვეთილებისათვის და სუსტად მუშაობს საკუთარ თავზე, ხოლო თავის მხრივ ზოგიერთი სკოლის დირექტორი და სასწავლო ნაწილის გამგე ქმედით დახმარებასა და კონტროლს ვერ ახორციელებს მასწავლებელთა მუშაობაზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ.

1. ტყიბულის რაიონის განათლების განყოფილებამ (გამგე გ. ნასარაია):

ა) უზრუნველყოს ამ ბრძანების განხილვა რაიონის ყველა სკოლის პედაგოგიური საბჭოს სხდომაზე, დასახოს საქმიანი ღონისძი-

ებანი სკოლებისა და მასწავლებლების მუშაობაში არსებული ნაკლებობების გამოსასწორებლად და სასწავლო წლის წარმატებით დასამთავრებლად:

ეროვნული
საბჭო

ბ) 1962 წლის ბიუჯეტის და ადგილობრივი სახსრების მეშვეობით უზრუნველყოს მომავალი სასწავლო წლისათვის ყველა მწლიანი და საშუალო სკოლა სათანადოდ მოწყობილი სასწავლო კაბინეტებითა და სახელოსნოებით;

გ) ქვედითი ზომები მიიღოს სასკოლო მიწის ნაკვეთების კეთილმოწყობისათვის, მიაღწიოს იმას, რომ მათზე ნამდვილად წარმოებდეს სასწავლო-საცდელი მუშაობა;

დ) მკაცრი ზომები მიიღოს იმ სკოლის ხელმძღვანელებისა და მასწავლებლების მიმართ, რომლებიც არ ასრულებენ განათლების განყოფილების მითითებებს;

ე) სათანადო ზედანზველობის ქვეშ დააყენოს ც. ჯანელიძის, ბ. წერეთლის, ნ. გვენეტაძის, ა. კეთილაცის (ტყიბულის მეორე საშ. სკოლა); ა. ბაბუხაძის, ნ. უკლებას, ნ. მოწონელიძის, ა. ლომთაძის, ი. ივანიშვილის, მ. ცოწენიძის, გ. ხერხაძის (გუნის საშუალო სკოლა); ქ. ჯინჯიხაძის, ე. ბასილაძის, მ. აფხაძის, ა. ჩიქვაძის, ნ. ახვლედიანის, ა. ბახტაძის, გ. გიორგაძის, ბ. ნიშნიანიძის, შ. ჯინჯიხაძის (ორბირის საშ. სკ.); ი. ზოსიაშვილის, ი. უკლებას (კურსების საშ. სკ.); ე. ბახტაძის (ტყიბულის აირველი საშ. სკ.), ლ. გარნოცკის, ე. კილაძის (ტყიბულის მეხუთე საშ. სკ.); ს. ბუხაძის, ე. სოფრომაძის (საწირის საშ. სკ.) ავდაგოგიური საქმიანობა და მიაღწიოს იმას, რომ აღნიშნული მასწავლებლები მალე პასუხისმგებლობით ეკიდებოდნენ მინდობილ საქმეს, სისტემატურად მუშაობდნენ თავის თავზე და ბეჯითად ეშაბდებოდნენ ყოველი გაკვეთილისათვის.

2. სკოლების დირექტორებმა და სასწავლო ნაწილის გამგეებმა:

ა) არსებითად გააუმჯობესონ მასწავლებლებისადმი დახმარება, გაკვეთილების შექოქების ხარისხი. მასწავლებლებმა მისცენ მეცნიერულად და მეთოდურად გამართული შენიშვნები და მითითებები და მოსთხოვონ მათი შესრულება;

ბ) პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე განიხილონ ცალკეული საგნების, წარმოებითი, შრომითი და პოლიტექნიკური სწავლების, ზნეობრივი, ფიზიკური და ესთეტიკური აღზრდის ძირითადი საკითხები და გაატარონ კონკრეტული ღონისძიებანი არსებულ ნაკლებობებთან აღმოსაფხვრელად;

გ) მეთოდური მუშაობა წარმართონ განათლების საქმიანობის რის 1961 წლის 20 ივნისის № 429 ბრძანებისა და მითითებების

შესაბამისად, ფართოდ განაზოგადონ და დანერგონ მოწინავე მას-
წაველებელთა მუშაობის გამოცდილებანი;

დ) სამუშაო გეგმები გადაამუშაონ იმგვარად, რომ ^{გეგმული} რეზერვები
ალურად ასახავდნენ სასკოლო ცხოვრების ყველა უბანს და ხანდა-
ვილად ეხმარებოდნენ მასწავლებლებს სასკოლო საქმიანობის სწო-
რად წარმართვის საქმეში; გაკვეთილების ცხრილი შეადგინონ პე-
დაგოგიურ-მეთოდური პრინციპების სრული დაცვით.

3. სკოლების სამმართველომ (ამხ. დ. ჯაფახია) დააწესოს ზე-
დამხედველობა ამ ბრძანების შესრულებაზე.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-
როს კოლეგიის 1962 წლის 6 აპრილის დად-
გენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

**საპარტიზმოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება
აბაშისა და ცხაკაიას რაიონების ზოგიერთ დაწესებულებას
სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების
მოწყობის შედეგების შესახებ**

1962 წლის 20 აპრილი

გავეცანი რა აბაშისა და ცხაკაიას რაიონების ზოგიერთ დაწესებულებას სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების მასალებს, აღვნიშნავ, რომ დასახელებული რაიონების განათლების განყოფილებათა მიერ გარკვეული მუშაობაა ჩატარებული დამოუკიდებელი დაწყებითი სკოლებისადმი ხელმძღვანელობისა და კონტროლის განსახორციელებლად. ასე, მაგალითად, მიმდინარე სასწავლო წელს აბაშის რაიონის განათლების განყოფილების მიერ 15 დაწყებითი სკოლიდან შესწავლილია 11 სკოლის მუშაობა, შემოწმების შედეგები განხილულია სახალხო განათლების საბჭოსა და მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის სხდომებზე, მიღებულია საქმიანი გადაწყვეტილებანი, მიმართული დაწყებით სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის გარდაქმნისაკენ.

სკოლებში სათანადო მუშაობაა ჩატარებული საყოველთაო-საეკლდებულო სწავლების კანონის განსახორციელებლად: აღსანიშნავია, რომ არც ერთ შემოწმებულ სკოლაში მიმდინარე წელს განთესვის არც ერთ შემთხვევას არ შექონია ადგილი.

დამაკმაყოფილებლად აქვთ დაყენებული დედა ენის სწავლება მასწავლებლებს ქ. ბარქაიას (ცხაკაიას I-ლი დაწყებითი სკ.), ე. კარანაძეს (აბაშის რაიონის მარანჭალის დაწყებითი სკოლა), მ. მინოშვილს (აბაშის რაიონის ზანათის დაწყ. სკოლა), ნ. ხარბელიას (ცხაკაიას რაიონის ზემოთეკლათის დაწყ. სკოლა). ეს მასწავლებლები კარგად ემზადებიან გაკვეთილებისათვის, ახალი მასალის ახსნისას მოხერხებულად იყენებენ თვალსაჩინოებას, ყურადღებას აქცევენ საშინაო დავალების საფუძვლიან შემოწმებას, გავლილი მასალის განმეორებას და განმტკიცებას.

ერ თვეარი ნიღწეები აქვთ არითმეტიკის სწავლების საქმეში მასწავლებლებს ე. კარანაძეს და ნ. გიორბელიძეს (აბაშის რაიონის მარანჭალისა და თხმელარის დაწყებითი სკოლები). სწავლებლებს კლასიკურ სკოლაში ისინი ფართოდ იყენებენ თვალსაჩინოებას, მოსწავლეებს მასწავლებელს პროგრამული მასალის ცოდნას არითმეტიკაში და მისი ცხოვრებაში გამოყენების უნარ-ჩვევებს.

ზოგიერთ დაწყებით სკოლაში ჯეროვან ნიადაგზე დგას შრომისათვის ბავშვთა ფსიქოლოგიური მომზადების საქმე. ამ მხრივ უწარადლებას იპყრობს აბაშის რაიონის ძიგურის დაწყებითი სკოლის (მასწ. ე. ბოკუჩავა) მოსწავლეთა მიერ პლასტელინით ფაქიზად და გემოვნებით შესრულებული ძეგლების ნიმუშები (სურები, გარეული და შინაური ცხოველები, ხალხური ზღაპრების გმირები). ამ სკოლას შრომით სწავლებაში კარგად აქვს გამოყენებული აგრეთვე სასწავლო მიწის ნაკვეთი.

მიუხედავად ამისა, მემოწმებული დაწყებითი სკოლების მუშაობაში ადგილი აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს.

უწესრიგობა და უსუსუფთაობაა ცხაკაიას რაიონის ზემოთეკლათის დაწყებით სკოლაში (გამგე ნ. ჯიშკარიანი). სკოლის შენობა დიდი ხნის გაურემონტებელია, იატაკები ჩატეხილია და უსუსუფთაო, მინები ჩამტვრეულია, მოუვლელი და დაუმუშავებელია სასწავლო-საცდელი ნაკვეთი. ნაკვეთზე გაშენებული ჩაის პლანტაცია გადაუბარავია და მასში შეტანილი არ არის სასუქი.

ზემოთეკლათის დაწყებით სკოლაში, სადაც 5 მასწავლებელი მუშაობს, შექმნილი არ არის პედაგოგიური საბჭო; მასწავლებლებს არა აქვთ კლასის ხელმძღვანელთა III მეოთხედის სამუშაო გეგმები.

მძიმე პირობებში უხდება მუშაობა ცხაკაიას რაიონის ზემო ფოცხოს დაწყებით სკოლას (გამგე ო. მალანია); სკოლის შენობა მეტად პატარაა და სკოლისათვის შეუფერებელია. სკოლას არ გააჩნია ცალკე სამასწავლებლო ოთახი ეკი—იგი პირველკლასელთა საკლასო ოთახშია მოთავსებული; მერხები ძველია, დამტვრეული და ისიც არასაკმაო რაოდენობით—თითო მერხზე ხშირად 3 ბავშვი ზის.

დროულად არ ფორმდება საჩემიოს დაწყებით სკოლაში პედაგოგიური საბჭოს ოქმები. ზემო ფოცხოს და საჩემიოს დაწყებითი სკოლების პედსაბჭოს ოქმები არ არის ზონარგაყრილი, დალუქული და განათლების განყოფილების გამგის მიერ დამოწმებული. არ არის მოწყობილი შრომითი სწავლების ოთახი საჩემიოს და-

ყვით სკოლაში, მაშინ როდესაც ამ სკოლას ორი მოზრდილი ოთახი საწყობად აქვს გადაქცეული.

ცხაკაიას რაიონის ზემოთეკლათისა და ზემო ფოცხოს, აბაშის რაიონის მარანჭალის დაწყებითი სკოლების პედაგოგიური კოლექტივები სრულიად არ იცნობენ საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის № 488 ბრძანებას— „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაწყებითი კლასების მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის ღონისძიებათა შესახებ“, აგრეთვე „მითითებებს დაწყებით კლასებში ძირითადი სასწავლო დისციპლინების სწავლების შესახებ“.

დაბალ დონეზე აქვთ დაყენებული დედაენის სწავლება მასწავლებლებს: აგრაფინა შამათავას, ვლადიმერ სანაიას, ნუცა ფოცხორაიას (ცხაკაიას რაიონის ზემო ფოცხოს დაწყ. სკ.), შურა შენგელაიას, ანგელინა ბესელიას (ცხაკაიას რაიონის ზემოთეკლათის დაწყებითი სკოლა), მერი ქადარიას (აბაშის რაიონის ლიგურის დაწყ. სკოლა), შუშანა გოგიშვილს (აბაშის რაიონის თხმელარის დაწყ. სკოლა), ვენერა ჩემიას, ბაბილინა ჯღამაძეს (ცხაკაიას რაიონის საჩემიოს დაწყ. სკოლა), გიგი ხუბუას (ცხაკაიას 1-ლი დაწყებითი სკ.), გალინა თელიას (აბაშის რაიონის მარანჭალის დაწყ. სკოლა) და ვარვარა მიმინოშვილს (აბაშის რაიონის ზანათის დაწყ. სკოლა). ეს მასწავლებლები სათანადოდ არ ემზადებიან და გაკვეთილებს ატარებენ უფერულად და მოსაწყენად; ახალი მასალის ახსნისას ზოგჯერ კმაყოფილდებიან სახელმძღვანელოდან ტექსტის ზოლოდ წაკითხვით, თვითვე უშვებენ ენობრივ შეცდომებს, ვერ ამჩნევენ და არ ასწორებენ მოსწავლეების მიერ დამახინჯებულად წარმოთქმულ სიტყვებსა და წინადადებებს.

ზემო ფოცხოსა და ზემო თეკლათის მოსწავლეებმა სუსტად იციან ქართული ენის პროგრამით გათვალისწინებული მასალა; მათ საერთოდ უჭირთ ქართულად სწორად მეტყველება, რაც იმის შედეგია, რომ მასწავლებლები შ. შენგელაია და ა. შამათავა არაღამაკმაყოფილებლად მუშაობენ ბავშვთა ლექსიკური მარაგის გასამდიდრებლად მშობლიურ ენაში, არ განმარტავენ და ზოგჯერ არასწორადაც უხსნიან ბავშვებს უცნობ სიტყვებს, ყურადღებას არ აქცევენ გამომეტყველებითს, მხატვრულ კითხვას, გრამატიკას ასწავლიან ლიტერატურული მასალიდან, პრაქტიკიდან მოწყვეტით, რის გამო მოსწავლეებს უმეტეს შემთხვევაში გაზვიანებული აქვთ ცალკეული ცნებები და წესები გრამატიკიდან, მაგრამ მათი პრაქტიკულად გამოყენების უნარი არ შესწევთ. ეს მასწავლებლები არაღამაკმაყოფილებლად მუშაობენ აგრეთვე მოსწავლეთა წერითი მე-

ტყველების კულტურის ამაღლებისათვის, გულდასმით არ ახორციელებენ ოვეულებს, ვერ ამჩნევენ და გაუსწორებლად სტოვებენ მოსწავლეთა მიერ დაშვებულ უხეშ ორთოგრაფიულ, პუნქტუაციურ და ზოგჯერ ფაქტობრივ შეცდომებსაც; არ იცავენ განათლების საზღვრებს, ნისტროს მეთოდურ მითითებებს წერიითი მუშაობის ნორმებისა და სახეების შესახებ, თითქმის სრულიად არ იყენებენ წერის ისეთ სახეებს, როგორცაა შთაბეჭდილებათა გადმოცემა, სურათის აღწერა, დეფორმირებული ტექსტების აღდგენა და სხვ. საკონტროლო წერიითი ნამუშევრები ხშირ შემთხვევაში შესრულებულია უსუფთაოდ, ცუდი ხელით და შეფასებულია ლიბერალურად.

სუსტად ფლობენ რუსულ ენას და მისი სწავლების მეთოდებს მასწავლებლები მ. ბოკუჩაევა (ძიგურის დაწყ. სკოლა), თ. ცაავა, ნ. ხუბუა, ე. ხუბუა (ცხაკაიას I-ლი დაწყებითი სკოლა), ე. ოჩიგაევა (საჩემოს დაწყებითი სკოლა), ნ. ჯიშკარიანი (ზემო თეკლათის დაწყებითი სკოლა), ისინი არ ატარებენ სასაუბრო გაკვეთილებს, არ ასწორებენ მეტყველების დროს მოსწავლეთა მიერ დაშვებულ შეცდომებს: რვეულებს ასწორებენ დაუდევრად, არ მუშაობენ მოსწავლეთა კალიგრაფიის დახვეწაზე. რუსულ ენაში განსაკუთრებით დაბალი მომზადება გამოავლინეს თხმელარის (აბაშის რ.) და ზემო ფოცხოს (ცხაკაიას რ.) დაწყებითი სკოლების მოსწავლეებმა (მასწავლებლები ე. დონდუა და მ. სანაია). თხმელარის დაწყებითი სკოლის IV კლასის მოსწავლეები ვერ ახერხებენ საკლასო ოთახის აღწერასაც კი, რაც პროგრამით ჯერ კიდევ მეორე კლასში უნდა შეესწავლათ. მასწავლებელი მ. სანაია (ზემო ფოცხო) სრულიად ვერ ფლობს რუსულ ენას, არ იცნობს პროგრამასაც კი და, ცხადია, მისი მოსწავლეებიც რუსული ენის სრულ უცოდინრობას ავლენენ. ე. დონდუა და მ. სანაია არ ასწორებენ მოსწავლეთა რვეულებს, რვეულები მეტად უსუფთაოა და უხეში შეცდომებით სავსე; მოსწავლეთა ნაწილმა არ იცის ყველა ასოს წერაც კი.

შემოწმებულ სკოლებში სერიოზული ნაკლოვანებებით ხასიათდება არითმეტიკის სწავლება. მასწავლებლები ა. შამათაევა (ზემო ფოცხო), შ. შენგელია (ზემო თეკლათი), ტ. ცაავა (ცხაკაიას I-ლი დაწყებითი სკოლა), გ. თელია (მარანჭალა), ვ. მიმინოშვილი, მ. მიმინოშვილი (ხანათი), მ. ქადარია (ძიგური), ვერ აძლევენ მოსწავლეებს პროგრამით გათვალისწინებული მასალის მყარ ცოდნას არითმეტიკაში. აღნიშნული მასწავლებლები ზედმეტ მეურვეობას იჩენენ მოსწავლეთა მიმართ და დასმულ კითხვებზე თვითონვე პასუხობენ, არ აძლევენ საშუალებას მოსწავლეებს დამოუკიდებლად იმუშაონ ამოცანებისა და მაგალითების ამოხსნაზე. ამის შედეგად

მოსწავლეთა ცოდნა არითმეტიკაში ძალზე დაბალია. ასე, ზემო ფოცხოს დაწყებითი სკოლის მე-4 კლასის 15 მოსწავლიდან ვერც ერთმა მოსწავლემ ვერ შესწლო არა თუ უბრალო ამოცანის ამოხსნა, არამედ მისი ამოხსნის სწორად წარმართვაც კი. ცხაკაიას I-ლი დაწყებითი სკოლის IV კლასის 19 მოსწავლიდან დადებითი შეფასება— „3“ მიიღო მხოლოდ ერთმა მოსწავლემ. ზემო თეკლათის დაწყ. სკოლის IV კლასის 20 მოსწავლიდან „3“ მიიღო მხოლოდ სამმა მოსწავლემ, ხოლო ზანათის სკოლის 14 მეოთხე კლასელიდან—ექვსმა მოსწავლემ. ჩატარებულმა საკონტროლო წერამ არითმეტიკაში მოსწავლეთა დაბალი მომზადება გამოავლინა აგრეთვე თხმელარის, საჩემიოს, ჩიგურისა და მარანჭალის სკოლებში.

ზოგიერთ დაწყებით სკოლაში დაბალ დონეზეა დაყენებული ისტორიის პირველდაწყებითი კურსის სწავლება. მასწავლებლები ბ. ჯღამაძე (საჩემიო), და შ. გოგიშვილი (თხმელარი) ისტორიის სწავლებისას არ იყენებენ თვალსაჩინოებას; საჩემიოს დაწყებით სკოლას სრულიად არ გააჩნია რუკები და ამ სკოლის მასწავლებელმა მ. ჯღამაძემ ახალი მასალა „ფაშიზმზე გამარჯვება“, სადაც აღწერილია საბჭოთა არმიის შეტევითი ბრძოლები ფაშისტური გერმანიის წინააღმდეგ და ჩვენი ჯარების შეჭრა ბერლინში, ბავშვებს გადასცა ზეპირსიტყვიერად, რუკის გარეშე. არ წარმოებს ჯეროვანი მუშაობა ისტორიაში გავლილი მასალის გამეორებასა და განმტკიცებაზე, მოსწავლეები ცუდად ერკვევიან ისტორიულ ფაქტებსა და მოვლენებში, ვერ ასახელებენ მნიშვნელოვან ისტორიულ თარიღებს.

ბუნებისმცოდნეობაში გავლილი მასალისა და საშინაო დავალების „საქართველოს ბარი“ სრული უცოდინარობა გამოავლინეს ზემო თეკლათის დაწყებითი სკოლის IV კლასის მოსწავლეებმა; მასწავლებელი შ. შენგელაია თვითონ ვერ ფლობს საგანს და ცალკეულ ელემენტარულ საკითხებზე მცდარ განმარტებას აძლევს ბავშვებს. ბუნებისმცოდნეობის სწავლება არადაამკმაყოფილებლად არის დაყენებული აგრეთვე ზემო ფოცხოსა და საჩემიოს დაწყებით სკოლებში. ცხაკაიას რაიონის დაწყებით სკოლებში ბუნებისმცოდნეობის სწავლების დაბალი დონე იმითაცაა გამოწვეული, რომ ამ სკოლებში არასაკმაო რაოდენობით არის ბუნებისმცოდნეობის სახელმძღვანელოები; მაგალითად, ზემოთეკლათის დაწყებითი სკოლის IV კლასის 20 მოსწავლიდან სახელმძღვანელო აქვს მხოლოდ 4 მოსწავლეს, ხოლო ზემო ფოცხოში 15 მოსწავლიდან — ერთს.

არადაამკმაყოფილებლად ისწავლება მუსიკა სიმღერა. ხატვა

და ფიზიკური კულტურა, რადგან აღნიშნული საგნების სწავლება ძირითადად დაბალი კვალიფიკაციის მქონე მასწავლებლებს ეხდებოდა; ამასთან სკოლებს არ გააჩნიათ მინიმალური აირთბეჭდვაშენი ფიზიკური აღზრდის ჯგეროვნად მოწყობისათვის; მასწავლებლებს წყობილი ფიზკულტურული მოედნები სარბენი ბილიკებით, სახტომი ორმოებით და ტანვარჯიშული იარაღებით, რაც სკოლებს საკუთარი ძალებითაც შეეძლოთ მოეწყოთ. სკოლები გარდა ზანათის დაწყებითი სკოლისა, არ ატარებენ დილის გამამხნეველ ვარჯიშს, ფიზიკური კულტურის გაკვეთილებს ატარებენ პრიმიტიულად.

ზოგიერთი მასწავლებელი არადაამკმაყოფილებლად ფლობს ორ კლასთან ერთდროულად მუშაობის მეთოდებსა და ხერხებს; მაგალითად, მასწავლებლები გ. თელია, მ. ქაღარია, ბ. ჯღამაძე, ე. ოჩიგავა ვერ ახერხებენ ერთდროულად სრული დატვირთვით ამუშაონ ორივე კლასი.

შემოწმებულ სკოლებში მოუწესრიგებელია საბიბლიოთეკო მეურნეობა და მოსწავლეთა კლასგარეშე კითხვა: წიგნადი ფონდი არ არის დამუშავებული ბიბლიოთეკურად, არაა შედგენილი კლასგარეშე საკითხავი ლიტერატურის სარეკომენდაციო სიები კლასების მიხედვით; ბიბლიოთეკებში ხშირად შეხვდებით ბავშვებისათვის შეუფერებელ ლიტერატურას.

სათანადო სიმაღლეზე არ დგას პიონერთა და ოქტომბრელთა შორის მუშაობა—შემოწმებული სკოლების უმრავლესობას არა აქვს პიონერული ატრიბუტები, არ არის მოწყობილი პიონერული კუთხეები, არ წარმოებს პიონერთა შორის ჩატარებული მუშაობის აღრიცხვა.

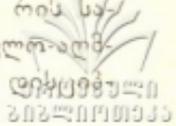
დასახელებული ნაკლოვანებანი მნიშვნელოვნად არის იპის შედეგი, რომ აბაშისა და ცხაკაიას რაიონების რვაწლიანი და საშუალო სკოლები, რომლებზედაც მიმაგრებული არიან დამოუკიდებელი დაწყებითი სკოლები, არასაკმაო ხელმძღვანელობასა და დახმარებას უწევენ ყოველდღიურ მუშაობაში მათზე მიმაგრებულ სკოლებს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. აბაშისა და ცხაკაიას რაიონების დაწყებითი სკოლების გამგეებმა:

ა) მტკიცედ ცხელმძღვანელონ ყოველდღიურ მუშაობაში საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის 1961 წლის 3 ივლისის № 488 ბრძანებით „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების დაწყებითი კლასების მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებების აღმოფხვრის ღონისძიებათა შესახებ“ და მითითებებით „დაწყებით კლასებში ძი-

რითადი სასწავლო დისციპლინების სწავლების შესახებ“, რის სა-
ფუძველზეც გადაჭრით გააუმჯობესონ სკოლებში სასწავლო-აღმ-
ზრდებლობითი მუშაობა, აამაღლონ ძირითადი სასწავლო დისციპლინის
ლინების სწავლების დონე;

ბ) უზრუნველყონ სკოლებთან არსებული ბიბლიოთეკების ნა-
ყოფიერი მუშაობა, გაამდიდრონ ისინი საბავშვო ლიტერატურით,
დანერგონ მოსწავლეთა შორის წიგნისადმი სიყვარული;

გ) იზრუნონ მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამაღლებისა და
მათი პედაგოგიური დახელოვნებისათვის; მიადწიონ იმას, რომ მას-
წავლებლები საფუძვლიანად დაეუფლონ ორ კლასთან მუშაობის
მეთოდებსა და ხერხებს.

2. აბაშისა და ცხაკაიას რაიონების განათლების განყოფილე-
ბათა გამგებმა (ამხ. ამხ. პ. ყურაშვილი, ე. კერძაია):

ა) გააძლიერონ მუდმივი ხელმძღვანელობა, კონტროლი და
დახმარება დამოუკიდებელი დაწყებითი სკოლების პედაგოგიური
კოლექტივებისადმი;

ბ) დაწყებით სკოლებში სასწავლო-აღმზრდებლობითი მუშაო-
ბის მდგომარეობაზე პირადი პასუხისმგებლობა დააკისრონ იმ რვა-
წლიანი და საშუალო სკოლების დირექტორებს, რომლებზედაც ენი-
შაგებული არიან ცალკეული დამოუკიდებელი დაწყებითი სკო-
ლები;

გ) დაწყებითი კლასების მასწავლებელთა კვალიფიკაციის ამა-
ღლების მიზნით უზრუნველყონ საშუალო განათლებისა და მცირე
გამოცდილების მქონე მასწავლებელთა ჩაბმა უმაღლეს დაუსწრე-
ბელ სწავლებაში და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის
მიერ მოწყობილ საკურსო ღონისძიებებში;

დ) პედკაბინეტების მეშვეობით ფართოდ განაზოგადონ დაწ-
ყებითი კლასების მასწავლებელთა მოწინავე გამოცდილება; გააძ-
ლიერონ დაწყებითი კლასების მასწავლებელთა მიმართ მეთოდური
დახმარება და ამ საქმეში იხელმძღვანელონ საქართველოს სსრ გან-
ათლების მინისტრის 1961 წლის 29 ივნისს № 425 ბრძანებითა
და „მითითებით ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მასწავლებელ-
თა მეთოდური მუშაობის შესახებ“;

ე) სისტემატურად მოაწყონ დაწყებითი სკოლებისადმი მიცე-
მული მითითებების შესრულების შემოწმება;

ვ) უზრუნველყონ ამ ბრძანების ზოგადსაგანმანათლებლო სკო-
ლების პედსაბჭოებსა და პედთათბირებზე განხილვა და არაქტიკულ
ღონისძიებათა დასახვა დაწყებით კლასებში სასწავლო-აღმზრდებლო-
ბითი მუშაობის გარდასაქმნელად.

3. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ ცხაკაიას რაიონის განათლების განყოფილებამ განათლების სამინისტროს მუშაკთა მიერ ჩატარებული შემოწმების შედეგები გახადა მშრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის მჯელობის საგნად. გადაც ზემო თეკლათის დაწყებითი სკოლის გამგეს და სხვა სუსტად მომუშავე მასწავლებლებს დაედო ადმინისტრაციული სასჯელი.

4. აბაშის რაიონის განათლების განყოფილებამ ეს ბრძანება განიხილოს სახალხო განათლების საბჭოს სხდომაზე, დასახოს კონკრეტული ღონისძიებანი და მკაცრი ზომები მიიღოს იმ მასწავლებელთა მიმართ, რომელთაც არაღამაკმაყოფილებლად აქვთ დაყენებული ცალკეული დისციპლინების სწავლება.

5. სკოლების სამმართველომ (ამხ. დ. ჯაფახია) თვალყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულების მიმდინარეობას.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1962 წლის 13 აპრილის დადგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ასპინძის, ადიგენისა და ტაშისკარის სკოლა-ინტერნა- ტების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ

1962 წელი 19 აპრილი

გავეცანი რა ასპინძის, ადიგენისა და ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატების საქმიანობის შემოწმების მასალებს, აღენიშნა, რომ ერთგვარი წარმატებების მიუხედავად აღნიშნული სკოლა-ინტერნატების მუშაობაში ადგილი აქვს სერიოზული ხასიათის ნაკლოვანებებს.

სკოლა-ინტერნატების სასწავლო კორპუსები შეუფერებელია სასწავლო მუშაობისათვის, სივიწროვეა საძინებელ ოთახებში, ამ ინტერნატებს არ აქვთ საკუთარი აბანო, სამრეცხაო, საშრობი, კეთილმოწყობელია პირსახელები, ტუალეტები და სხვ. არ არის მოწყობილი კაბინეტ-ლაბორატორიები და შრომითი სწავლებისათვის შესაფერი სახელოსნოები, არაა გამოყოფილი სასწავლო-საცდელი მიწის ნაკვეთები. ადიგენისა და ასპინძის სკოლა-ინტერნატებში კაბინეტ-ლაბორატორიებისათვის შექმნილია ისეთი ხელსაწყოები, რომლებიც მათთვის არ არის საჭირო—ადიგენის სკოლა-ინტერნატს შექმნილი აქვს 11 ცალი მიკროსკოპი, იმ დროს, როდესაც არა აქვს გლობუსი, კომპასი და ცდების დასაყენებელი სხვა სახის მოწყობილობა, ხელსაწყო-იარაღები მოთავსებულია ნესტიან ოთახში.

არადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს ადიგენის სკოლა-ინტერნატის სასწავლო კორპუსის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია, ჰიანურდება აგრეთვე კანალიზაციისა და საქვების ტექნიკური დოკუმენტაციის შედგენა; ადიგენისა და ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატებს არა აქვთ ეზო სპორტული მოედნების მოსაწყობად.

აღსაზრდელები არადამაკმაყოფილებლად არიან მომარაგებულნი სახელმძღვანელოებითა და სასწავლო ნივთებით. ადიგენის სკოლა-ინტერნატის II—IV კლასის მოსწავლეებს შემოწმების დროს არ ჰქონდათ სხვადასხვა დასახელების 149 ცალი სახელმძღვანელო; სახელმძღვანელოები აკლიათ აგრეთვე ასპინძისა და ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელებს.

სკოლა ინტერნატები არაა დაკომპლექტებული სათანადო გა-
ნათლებლისა და სპეციალობის მქონე კადრებით. ასპინძის სკოლა-ინ-
ტერნატში დანიშნულია 8 აგრონომი, აქედან ვ. თურქაძე სპეცია-
ლის გამგედ, მ. ზედგენიძე — მხატვრული წლის ხელმძღვანელად, მ. მან-
ვე ინტერნატში უცხო ენას ასწავლის ისტორიკოსი ვ. ალელიშვი-
ლი; ადიგენის სკოლა-ინტერნატში ფიზკულტურას ასწავლის ისტო-
რიკოსი პ. მაისურაძე, ფიზკულტურის წრეს ხელმძღვანელობს არა-
სპეციალისტი რ. ნოვრეზოვი, ხოლო მუსიკას ასწავლის მუსიკის
არმცოდნე ნ. მასხარაშვილი. ასპინძისა და ტაშისკარის სკოლა-ინ-
ტერნატების III—IV კლასებში ფიზკულტურას ასწავლიან საგნის
არასპეციალისტები.

ადიგენის, ასპინძისა და ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატებში
აღმზრდელ-მასწავლებელთა სამუშაო გეგმები თითქმის ერთფერო-
ვანია; ასპინძის სკოლა-ინტერნატში მესაპე მეოთხედის სააღმზრდე-
ლო გეგმები შედგენილია ტრაფარეტულად, სასწავლო წლის I და
II ნახევრის გეგმების მიხედვით. შემოწმების დროს დასახელებული
სკოლა-ინტერნატებისათვის არ იყო გამოყოფილი საშეფო ორგანი-
ზაციები, არ მუშაობდა მზრუნველთა საბჭოები. ახალციხის განათ-
ლების განყოფილების (გამგე ბ. ახვლედიანი) მიერ სასწავლო წლის
I ნახევარში არაა შესწავლილი სკოლა-ინტერნატების სასწავლო-
აღმზრდელობითი მუშაობა.

სუსტია სკოლა-ინტერნატებში პიონერთა და ოქტომბრელთა
შორის მუშაობა.

დაბალია მოსწავლეთა მომზადების დონე.

ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატის III კლასში 30 მოსწავლიდან
ქართულ ენაში გაკვეთილი „ყინვა და მოსწავლე“ (მასწავლებელი
ნ. საძაგლიშვილი, ამღზრდელები თ. თორთლაძე, ქ. გოგიბერიძე)
არ იცოდა 20 მოსწავლემ; მოსწავლეებს რუსულ ენაში უჭირთ ტე-
ქსტების კითხვა, მასწავლებელი დ. საძაგლიშვილი სწავლების დროს
ძირითადად იყენებს პირდაპირი თარგმანის მეთოდს, ამ კლასში სექ-
ტემბრის თვეში, საკონტროლო წერა არ არის ჩატარებული, ხოლო
ოქტომბერ-ნოემბერსა და დეკემბერში ჩატარებულია თითო წერა;
მოსწავლე ბ. კ-ძის წერითი ნამუშევარი მასწავლებლის მიერ დაუ-
დევრადაა გასწორებული მოსწავლის მიერ დაშვებულია 18 შეც-
დომა, ნაშრომი კი შეფასებულია 3-ზე. IV კლასის მასწავლებლის
მ. წიქარიშვილის მოსწავლეებმა არ იციან რუკის კითხვა; ისინი
სუსტ ცოდნას იჩენენ აგრეთვე ბუნებისმცოდნეობის სხვა ძირითად
საკითხებშიც. მასწავლებელი ნ. წიქარიშვილი თვით უშვებს შეც-
დომებს გაკვეთილზე, მან მოსწავლეებს განუცხადა „მდინარე ვოლ-
36

გა ერთეის "ნავ ზღვასო". ამ კლასის მოსწავლეებმა სუსტად იციან მათემატიკის მასალა.

ასპინძის სკოლა-ინტერნატში მიმდინარე სასწავლო წლის I მეოთხედში შეფასებული 150 მოსწავლიდან ვერ ასწრებდა სწავლე, II მეოთხედში 139 მოსწავლიდან - 28; ადიგენის სკოლა-ინტერნატში შეფასებულ 134 მოსწავლიდან ვერ ასწრებდა I მეოთხედში—18, II მეოთხედში 134-დან—13; ასპინძის სკოლა-ინტერნატის V კლასში არითმეტიკის საკონტროლო წერაში 31 მოსწავლიდან დაბალი ნიშანი დაეწერა 8 მოსწავლეს, ადიგენის სკოლა-ინტერნატის V კლასის 27 მოსწავლიდან კი—4 მოსწავლეს (მასწავლებლები პ. ხატიძე, პ. გზირიშვილი).

ძალზე სუსტი ცოდნა გამოამჟღავნეს ადიგენის სკოლა ინტერნატის V კლასის მოსწავლეებმა რუსულ ენაში (მასწავლებელი ვ. ფლიგინსკაია); რუსულ ენას არა საკმაოდ არიან დაუფლებული ადიგენის III—IV და ასპინძის III კლასების მასწავლებლები ლ. ტაბიძე, გ. კუბლაშვილი, ნ. ზედგენიძე, ისინი ვერ ახერხებენ მუშაობას მოსწავლეთა ლექსიკონის გამდიდრებაზე და კმაყოფილდებიან მხოლოდ ტექსტის სიტყვა-სიტყვით თარგმნით; წერიითი ნამუშევრების გასწორების დროს მათ შეუმჩნეველი რჩებათ არსებითი შეცდომები. ამის შედეგია, რომ III—IV და V კლასის ზოგიერთმა მოსწავლემ არ იცის ცალკეული ასოების მართებულად წერაც კი.

ასპინძისა და ადიგენის სკოლა-ინტერნატებში არაა მოწყობილი გეოგრაფიის კაბინეტი და გეოგრაფიული მოედნები (მასწავლებლები ს. მამუკაშვილი, გ. ტაბიძე); არ ტარდება კინო-გაკვეთილები; არ სწარმოებს ბუნების მოვლენებზე დაკვირვება და სხვ. მოსწავლეებში არ არის დანერგილი კონტურულ რუკებზე მუშაობის ჩვევები. ადიგენის სკოლა-ინტერნატს არ მოეპოვება გლობუსი, კომპასი და სხვა აუცილებელი გეოგრაფიული ხელსაწყო-იარაღები, ასპინძის სკოლა-ინტერნატს მცირე რაოდენობით აქვს ქიმია-ბიოლოგიის სწავლებისათვის საჭირო ხელსაწყო-რეაქტივები; აღნიშნული საგნები ზეპირსიტყვიერად ისწავლება აგრეთვე ადიგენის სკოლა-ინტერნატში.

ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატში ირღვევა სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს 1960 წლის 1 ოქტომბრის № 323 ინსტრუქციით გათვალისწინებული წესები, არ არის შემოღებული ინსტრუქციით გათვალისწინებული ყველა საბუღალტრო წიგნი, ადგილი აქვს თანხების გადახარჯვა-აუთვისებლობის ფაქტებს, ასე, მაგალითად, დამტკიცებული ბიუჯეტის მიხედვით გადახარჯულია 2697 მანეთი, ხოლო აუთვისებელია 2241 მანეთი. სათანადო ყურადღება არ აქვს

ცევა მენიუ-განაწევის სწორად შედგენას. 1962 წლის 16 იანვარს შეფუზარეულის მოვალეობის შემსრულებელს ე. ხაჩიძეს ხელმძღვანელ ალმოაჩნდა სხვადასხვა პროდუქტები; მეორე კერძი უნდა ყოფილიყო 500 გრამი, ფაქტიურად აღმოჩნდა 200 გრამი. მსჯობის ფასეულობათა აღწერები არ ტარდება დადგენილ ვადებში. სკოლა-ინტერნატის დირექტორის უყურადღებობის გამო აღსაზრდელები არ არიან უზრუნველყოფილნი ნორმით დაწესებული რბილი ინვენტარით—აღსაზრდელებს აკლიათ 216 ცალი ბამბის ზედაპერანგი, 120 ცალი ზაფხულის ქუდი, 120 წყვილი შალის წინდა, 120 წყვილი ფლოსტი, 79 წყვილი კალოში, 120 ცალი ბალიშის გადასაფარებელი, 120 ცალი ღინღლის ბალიში.

საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობაში დარღვევების ფაქტებს ადგილი აქვს აგრეთვე ასპინძისა და ადიგენის სკოლა-ინტერნატებში (ბუხპალტრები შ. აკოფიანი და ო. ბერიშვილი).

ასპინძის სკოლა ინტერნატში გადახარჯულია სამეურნეო და სასწავლო ხარჯებში—529 მანეთი, ხელფასსა და მივლინებაში—91 მანეთი; ამავე დროს ათვისებული არ არის აღსაზრდელთა კვების თანხებიდან 738 მანეთი. კუთვნილ ნორმასთან შედარებით სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელებს დააკლდათ 326 კგ ერბო და კარაქი, 287 კგ შაქარი, 231 კგ ნამცხვარი, 1408 კგ ბოსტნეული, 360 კგ ახალი ხილი, 254 კგ ხორცი, 2098 ლიტრი ნატურალური რძე, 5274 ცალი კვერცი. დარღვეულია ერთი აღსაზრდელის კვება-ღლის საშუალო ღირებულება. ნორმების დარღვევით და უხარისხოდ დგება აღსაზრდელთა კვების მენიუ-მოთხოვნილება. აღსაზრდელებს დღემდე არ აქვთ ნორმით გათვალისწინებული საშემოდგომო პალტო და შალის საბანი; ნორმასთან შედარებით მათ დააკლდათ ბამბის ქსოვილის კოსტუმი, ბამბისა და შალის წინდები და სხვ. აღსაზრდელები უზრუნველყოფილი არ არიან პირადი ჰიგიენის საგნებით (ჯაგრისი, კბილის ფხვნილი). ირღვევა საბუხპალტრო აღრიცხვის არსებული ინსტრუქცია მატერიალური ფასეულობის აღრიცხვისა და სალაროს წარმოების წესის შესახებ. სასურსათო საწყობში არსებული ზოგერთი კვების პროდუქტის 1962 წლის 11 თებერვლის ნაშთის აღწერით საწყობის გამგეს ვ. თურქაძეს აღმოაჩნდა 6 მან. და 09 კაპ ღირებული კრუპეულისა და ხახვის ზედმეტობა.

ანალოგიურ მდგომარეობას ადგილი აქვს ადიგენის სკოლა-ინტერნატში. დამტკიცებულ ხარჯთაღრიცხვის ზოგიერთი მუხლებიდან გადახარჯულია 413 მანეთი, ხოლო ათვისებული დარჩა 1134 მანეთი. გვემასთან შედარებით აღსაზრდელებს დააკლდათ 7773 ცალი კვერცი, 2239 კგ ბოსტნეული, 1909 კგ კარტოფილი,

993 კგ ახალი ხილი, 770 კგ თევზი, 216 კგ ხორცი, 221 კგ შაქარი და სხვ; სრულიად არ მიუღიათ აღსაზრდელთათვის ნორმით კუთვნილი 462 კგ ნატურალური რძე. აღსაზრდელებს ასევე აკლიათ ნორმით კუთვნილი 54 ცალი პალტო, 43 ცალი რეიტუზი, 29 წყვილი ზამთრის ქუდი, 55 ც. შარფი, 125 წყვილი შალისა და 135 წყვილი ბამბის წინდა, 122 წყვილი კალოში და სხვა. აღსაზრდელებს არ აქვთ ჯაგრიანები, კბილის ფხვნილი და სხვ. სასურსათო საწყობის გამგეს მ. ქომეთიანს მ/წლის 16 თებერვალს აღმოაჩნდა 3 მან. და 96 კაპ. ღირებული 7 სახელწოდების კვების პროდუქტის ზედმეტობა და 7 მან. და 98 კაპ. ღირებული 5 დასახელების კვების პროდუქტის დანაკლისი. ადგილი აქვს აღსაზრდელთა შენახვის ქირის დავალიანების ფაქტებს; ირღვევა საბუხპალტრო აღრიცხვის არსებული წესი. აღსაზრდელთა კვების მენიუ-მოთხოვნილება დგება კვებაზე რიცხულ საერთო კონტინგენტზე და არა ერთ ბეშეზე.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ.

1. ახალციხისა და ხაშურის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგებმა (ბ. ახვლედიანი და კ. მესხი):

ა) გააუმჯობესონ სკოლა-ინტერნატების სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობისადმი ხელმძღვანელობა და კონტროლი; სისტემატურად აწარმოონ მათი მუშაობის შესწავლა, დროულად განიხილონ შემოწმების მასალები და მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით უზრუნველყონ ქმედითი ღონისძიებების გატარება;

ბ) აამაღლონ სკოლა-ინტერნატის ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობა სწავლებისათვის აუცილებელი ბაზის შექმნისა და მოსწავლეთა მიერ პროგრამული მასალის მაღალხარისხოვნად ათვისების საქმეში;

გ) გააძლიერონ საშეფო ორგანიზაციებისა და მზრუნველთა საბჭოების მუშაობა;

დ) გადასინჯონ სკოლა-ინტერნატებში კადრები და შეუფერებელი მუშაკები სათანადო წესის დაცვით წარმოადგინონ სამუშაოდან განსათავისუფლებლად.

2. სკოლა-ინტერნატების დირექტორებმა:

ა) გააძლიერონ კონტროლი და ხელმძღვანელობა მასწავლებელთა მუშაობაზე, სისტემატურად წიისმინონ მათი გაკვეთილები და შეუქმნან მათ შესაფერი პირობები თავის თავზე ნაყოფიერი მუშაობისათვის;

ბ) ცალკე სასწავლო დისციპლინების მასწავლებელთა მუშაობა წარმართონ იმგვარად, რომ თითოეული მათგანი საფუძვლი-

ნად ემზადებოდეს ყოველი გაკვეთილისათვის; ფართოდ დანერგონ მოსწავლეებში ხელსაწყოების თვითთვისების საქმე და ხელი შეუწყონ ამ ხელსაწყოების პრაქტიკულად გამოყენებას ლაბორატორიაში ულ მუშაობაში;

გ) წლიური სამუშაო გეგმები შეადგინონ იშვარად, რომ ისინი მოიცავდნენ ყველა აუცილებელ საკითხს; აღზრდელ-მასწავლებელთა გეგმები შედგეს ინსტრუქციის შესაბამისად, მეოთხედების მიხედვით, გეგმას აუცილებლად ეცნობოდეს დირექტორი;

დ) სისტემატური კონტროლი დააწესონ მასწავლებელთა მუშაობაზე, ნიაღწიონ იმას, რომ ისინი გულდასმით ასწორებდნენ მოსწავლეთა წერიითი ნამუშევრებს; მასწავლებელთა მუშაობის შემოწმების შედეგები განიხილონ პედაგოგიური საბჭოს სხდომებზე;

ე) სწორად შეადგინონ გაკვეთილების ცხრილი, ძნელად ასათვისებელი საგნები ცხრილში შეიტანონ პირველ რიგში;

ვ) სათანადო ყურადღება მიაქციონ ფიზკულტურულ მუშაობას, შექმნან აუცილებელი ბაზა ამ საგნის სწავლებისათვის; ამ საგნის სწავლება III—IV კლ. მიანდონ სპეციალისტებს;

ზ) სისტემატური დახმარება აღმოუჩინონ მეორეწლიან და აკადემიურად ჩამორჩენილ მოსწავლეებს, უზრუნველყონ მათი მომზადების დონის ამაღლება.

თ) ზუსტად დაიცვან საფინანსო დისციპლინა და მტკიცედ იხელმძღვანელონ დამტკიცებული ხარჯთაღრიცხვებით, სათანადო ყურადღება მიაქციონ მოხსენებით ბარათში აღნიშნულ საბუხპალტრო საბუთების გაფორმების საქმეს;

ი) მტკიცედ იხელმძღვანელონ მატერიალურ-ფასეულობათა აღრიცხვის, შენახვის, გამოყენებისა და შემოწმების შესახებ სსრ კავშირის ფინანსთა სამინისტროს 1960 წლის 17 სექტემბრის № 323 ინსტრუქციით;

კ) რბილი ინვენტარის შეძენა აწარმოონ სკოლა-ინტერნატის აღსაზრდელთათვის დაწესებული ნორმების მიხედვით;

ლ) საწყობში გამოვლინებული ზედმეტობა აიღონ შემოსავალში, ხოლო დანაკლისი დააწერონ გადასახდელად;

მ) ყოველი თვის ბოლოს სამეურნეო კომისიებმა აწარმოონ პროდუქტების აღწერა და შედეგების გამოყვანა; რბილი ინვენტარის აღწერები ჩაატარონ ყოველი კვარტალის ბოლოს მაგარი ინვენტარისა კი—წელიწადში ორჯერ;

არ დაუშვან დარღვევები ბავშვთა შენახვის გადასახადის დარიცხვისა და აკრფის საქმეში.

3. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ (უფროსი ა. და

დუა) დააჩქაროს ადიგენის სკოლა-ინტერნატის შენობა-ნაგებობის
თა რეკონსტრუქციისათვის საჭირო ტექნიკური დოკუმენტაციის
შედგენა და უზრუნველყოს სასწავლო კორპუსის მშენებლობის დასრუ-
ლად დამთავრება.

4. სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო სახლების სამმართვე-
ლომ თვალყური ადევნოს ამ ბრძანების შესრულებას.

ს ა ფ უ ძ ვ ე ლ ი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტ-
როს კოლეგიის 1962 წლის 13 აპრილის და-
დგენილება.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება საყოველთაო სავალდებულო ჩვაწლიან სწავლებაზე გადასვლის შესახებ

1962 წელი, 24 აპრილი

გავეცანი რა მასალებს საქართველოს სსრ-ში 1962-63 სასწავლო წლიდან საყოველთაო სავალდებულო რვაწლიანი სწავლების განხორციელების შესახებ, აღვნიშნავ, რომ სახალხო განათლების განყოფილებებმა ადგილობრივი ხელმძღვანელი პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებით ამ მიმართულებით მნიშვნელოვანი მუშაობა ჩაატარეს. რესპუბლიკის ყველა ქალაქი და რაიონების დიდი უმრავლესობა როგორც სასწავლო მატერიალური ბაზის, აგრეთვე მასწავლებელთა კადრებით უზრუნველყოფის მხრივ მომზადებული ხვდება შეიღწეიანი სკოლების რვაწლიან სკოლებად რეორგანიზების საქმეს. რიგ რაიონებში გათვალისწინებულია არსებულ სასკოლო შენობებზე საკლასო და სხვა ოთახების მიშენება, რაც განხორციელებული იქნება 1962-63 სასწავლო წლისათვის მზადების პერიოდში.

მიუხედავად ამისა, ზოგან ამ მხრივ ჯერ კიდევ არაადაამკმაყოფილებელი მდგომარეობაა. განსაკუთრებით ითქმის ეს სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, წალკის, მარნეულისა და ახალქალაქის რაიონების შესახებ, სადაც დღემდე არაა შექმნილი აუცილებელი პირობები საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიან სწავლებაზე დაუბრკოლებლად გადასვლისათვის.

არაადაამკმაყოფილებელი მდგომარეობაა აგრეთვე რიგ რაიონებში სასკოლო ასაკის ბავშვთა რვაწლიან სკოლებში ჩაბმისა და მოსწავლეთა ამ კონტინენტის შემდგომ კლასებში შენარჩუნების საქმეში. მაგალითად, 1955-56 სასწავლო წელს პირველ კლასებში მიღებული ბავშვებიდან მიმდინარე სასწავლო წელს მე-7 კლასში სწავლობს: სამხრეთ ოსეთის სკოლებში 56.9%, ბოლნისის რაიონში—50.3%, დმანისის რაიონში—59%, მარნეულის რაიონში—52%, თეთრიწყაროს რაიონში—57.2%, წალენჯიხის რაიონში 55.8% და ა. შ.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ :

1. ვავალებ აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ მინისტრებს, სამ-
ბრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების
განათლების განყოფილებათა გამგეებს პირადად უხელმძღვანელონ
და 1962-63 სასწავლო წლიდან აუცილებლად უზრუნველყონ საყო-
ველთაო სავალდებულო რვაწლიან სწავლებაზე ყველა შეიდწლიანი
სკოლის შეუფერხებელივი გადაყვანა; ზუსტად აღრიცხონ და სწავ-
ლებაში ჩააბან სასკოლო ასაკის ყველა ბავშვი და აღკვეთონ საბა-
ტიო მიზეზის გარეშე მოსწავლეთა სკოლებიდან განთესვა.

2. განათლების სამინისტროს ზონის ინსპექტორებმა მკაცრი
ზედამხედველობა და კონტროლი დააწესონ საყოველთაო-სავალ-
დებულო რვაწლიან სწავლებაზე გადასვლასთან დაკავშირებით და-
სახულ ღონისძიებათა გატარებაზე მათზე გაპიროვნებულ რაიონებ-
ში და ყოველი ხელისშემშლელი მიზეზის შესახებ, თუ ასეთს ადგი-
ლი ექნება, დაუყოვნებლივ მაცნობონ. განსაკუთრებით ვავალებ ამას
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, წალკის, მარნეულისა და
ახალქალაქის ზონის ინსპექტორებს ამხ. ამხ. ი. დიდებულისძეს, ქ.
გაჯილაროვსა და ს. შახსუვარიანს.

3 მომარაგებისა და დამხმარე წარმოებათა სამმართველომ
(ამხ. ს. არველაძე) უზრუნველყოს სკოლები სახელმძღვანელოებით,
სასწავლო ნივთებით, ხელსაწყო-იარაღებით, პრეპარატებით და სი-
სტემატური კონტროლი დააწესოს ადგილებზე მათ მიზიდვაზე გა-
თვალისწინებული გეგმის მიხედვით.

4. კაპიტალური მშენებლობის განყოფილებამ (ამხ. ა. ლაღუა)
გააძლიეროს კონტროლი იმ მშენებლობათა მიმდინარეობასა და აგ-
რთვე კაპიტალური რემონტის ჩატარებაზე, რომლებიც საყოველ-
თაო-სავალდებულო რვაწლიან სწავლებაზე გადასვლასთან დაკავ-
შირებით წარმოებს, დროზე გამოავლინოს სამუშაოთა შეუსრუ-
ლებლობა ან ჩამორჩენა და მიიღოს გადაამკრელი ზომები არსებულ
ნაკლოვანებათა გამოსასწორებლად.

5. კადრების განყოფილებამ (ამხ. ი. კვაჭაძე) დროზე გაანა-
წილოს და მოთხოვნილებათა მიხედვით დანიშნოს მასწავლებელთა
ახალი კადრები; განსაკუთრებული ყურადღება მიაქციოს ფიზიკის,
ქიმიის, უცხო ენების, მუსიკისა და სიმღერის მასწავლებლებით სკო-
ლების დაკომპლექტებას.

6. საგვეგმო-საფინანსო სამმართველომ (ამხ. ალ. კვაჭაძე) სა-
ჭირო ხელმძღვანელობა და კონტროლი გაუწიოს განათლების ად-
გილობრივ ორგანოებს სასკოლო ქსელის, კლასებისა და მოსწავ-

ლეთა კონტინგენტის შესრულების საქმეში და მიიღოს ზომები სა-
ყოველთაო-სავალდებულო რეაწლიან სწავლებაზე გადასვლასთან
დაკავშირებით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა შეუფერხებელი
დაფინანსების უზრუნველსაყოფად.

7. სკოლების სამმართველოს უფროსმა (ამხ. დ. ჯავახია)
მტკიცე კონტროლი დააწესოს ამ ბრძანების შესრულებაზე.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР О
РЕЗУЛЬТАТАХ ОБСЛЕДОВАНИЯ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ
РАБОТЫ В РУССКИХ СРЕДНИХ ШКОЛАХ г. РУСТАВИ

1962 г. 24 апреля

Ознакомившись с результатами обследования учебно-воспитательной работы в средних школах № 1, № 3, № 11 и № 12 гор. Рустави, отмечаю, что основная часть руководителей и учителей этих школ правильно понимает новые задачи, стоящие перед школой.

Многие учителя русского языка и литературы добросовестно готовятся к урокам, строят их методически правильно, много внимания уделяют развитию письменной и устной речи учащихся, знакомят учащихся с идейным содержанием и художественными особенностями литературного произведения, добиваются прочных знаний учащимися пройденного материала, выполняют нормы письменных работ, правильно оценивают письменные работы учащихся (Сихно Н. М., Урдия Э. В., Слащева С. Г., Жуковская М. И.—средняя школа № 3, Бергер С. Г., Шапиро А. П.—средняя школа № 11; Шерман Н. Б.—средняя школа № 12, Петросян С. И.—средняя школа № 1 и др.).

Значительная часть учителей математики уроки проводит на должном научно-методическом уровне, добивается прочных знаний учащимися пройденного программного материала, обращает внимание на сознательное овладение основными математическими понятиями и методами, вырабатывает у учащихся умения и навыки самостоятельного решения задач практического характера, соблюдает нормы и виды контрольных работ, своевременно и объективно оценивает их (Тушурашвили В. И.—средняя школа № 1; Сиринников И. А., Азоева М. Г.—средняя школа № 3 и др.).

В удовлетворительном состоянии преподавание химии. Учащиеся VII—XI классов свободно пишут формулы веществ и уравнения реакций. Преподаватели систематически проводят

демонстрационные опыты и практические занятия, практикуют решение экспериментальных задач, совместно с преподавателями биологии работают на пришкольном учебно-опытном участке, выясняя влияние макро — и микроудобрений на различные сельскохозяйственные культуры, применяют ядохимикаты для борьбы с вредителями и болезнями культурных растений (преподаватели Покровская Г. С. — средняя школа № 1, Сунаева Т. А. — средняя школа № 3, Дудникова И. Е. — средняя школа № 11 и другие).

Учащиеся под руководством классных руководителей активное участие принимают в общественно-полезном труде.

Неплохо поставлено трудовое обучение учащихся в V—VIII классах. Для этой цели средние школы № 3 (директор Скрынников И. А.), № 11 (дир. К. И. Максимович) и № 12 (дир. В. И. Пайчадзе) с помощью шефствующих организаций организовали хорошо оборудованные, просторные учебные мастерские, в которых занятия по труду проводят квалифицированные специалисты.

В указанных школах удовлетворительно поставлено производственное обучение учащихся IX—XI классов, правильно выбраны базы производственного обучения, на которых учащиеся с помощью квалифицированных специалистов приобретают производственную профессию.

Однако в работе вышеуказанных школ имеются и значительные недостатки.

Одна часть учителей русского языка и литературы на уроках языка редко проводит словарные диктанты и орфографические пятиминутки, тогда как эти формы работы играют определенную роль в повышении грамотности учащихся; редко увязывает изучение русского языка с проходимым литературным материалом, не обращает внимания на выразительность чтения разбираемых текстов, нерегулярно использует наглядные пособия. На уроках литературы все еще слабо поставлено эстетическое воспитание, редко на уроках можно увидеть диафильмы, иллюстрации, картины выдающихся художников.

Часть учителей математики недостаточно тщательно проверяет классно-домашние тетради учащихся, кроме контрольных работ общего типа не проводит сокращенных по объему и содержанию контрольных работ; редко заставляет учащихся решать в уме геометрические задачи; зачастую при неправильном опре-

делении, даваемом учащимися, не объясняет в чем состоит допущенная ими ошибка.

Не стоит на должной высоте кружковая работа по математике в средней школе № 11. План работы математического кружка учащихся V—VI классов, руководимого завучем школы Аврамовым А. Д., составлен неграмотно. Руководимый завучем той же школы Рехвиашвили А. И. другой математический кружок объединяет учащихся со значительной разницей в возрасте и уровне подготовки (VII—VIII—IX—X—XI классы).

В обследованных школах недостаточное внимание уделяется лабораторным занятиям по химии. На уроках химии в IX классе средней школы № 12 (преп. Кафиева Н. Г.) учащиеся удовлетворяются лишь формально правильно составленными уравнениями реакции, не задумываясь над вопросом—возможны ли эти реакции.

В средней школе № 11 неправильно осуществлен подбор и расстановка руководящих кадров. Оба завуча школы А. Д. Аврамов и А. И. Рехвиашвили по специальности являются преподавателями математики, причем перегружены учебной нагрузкой—у тов. Аврамова—23 недельных часа, у тов. Рехвиашвили—14 часов. Вследствие этого указанные товарищи не в состоянии осуществлять действенное руководство и контроль за учебно-методической работой в школе. С начала учебного года тов. Аврамов прослушал всего 50 уроков, а тов. Рехвиашвили—19 уроков.

В средней школе № 3 (дир. Ш. В. Рехвиашвили) до сих пор не создана соответствующая учебно-материальная база для нормального ведения трудового обучения по дереву и занятий по машиноведению.

Средние школы № 11 и № 12 не имеют самостоятельных учебных кабинетов физики, химии и биологии, в результате чего уроки по этим предметам зачастую проводятся в классных комнатах.

Приказываю,

1. Отметить удовлетворительную работу руководителей и основной части учителей средних школ № 1, № 3, № 11 и № 12 гор. Рустава.

II. Зав. Отделом просвещения гор. Рустава (тов. С. Роснадзе):

1. Усилить руководство и контроль за работой русских школ, на

заседаниях совета по народному образованию систематически обсуждать результаты обследования этих школ.

2. Совместно с директором средней школы № 1 тов. Рехвиашвили принять действенные меры для того, чтобы к началу 1963 учебного года обеспечить создание необходимой учебно-материальной базы для нормального ведения занятий по труду в этой школе.

3. Совместно с директорами школ тов. тов. Максимович и Пайчадзе принять меры для организации хорошо оборудованных самостоятельных учебных кабинетов физики, химии и биологии в средних школах № 11 и № 12.

4. Обеспечивать правильный подбор и расстановку руководителей школ, не допускать случаев перегрузки их уроками.

III. Директорам и заведующим учебной частью:

1. Систематически и на высоком уровне осуществлять руководство и контроль за работой учителей и других работников школ, систематически посещать уроки учителей, анализы прослушанных уроков обсуждать на заседаниях педагогического совета; добиваться того, чтобы все учителя проводили уроки на высоком идейном, научном и методическом уровне.

2. Усилить методическую работу в соответствии с новыми требованиями, улучшить внеклассную работу с учащимися, широко обобщать и внедрять опыт передовых учителей; оказывать практическую и методическую помощь начинающим учителям.

3. Принять решительные меры для улучшения учебно-материальной базы школ.

V. Настоящий приказ обсудить на заседаниях педагогических советов школ гор. Рустави.

VI. Управлению школ (тов. Д. Джавахия) проследить за выполнением настоящего приказа.

О с н о в а н и е: постановление коллегии министерства просвещения Грузинской ССР от 6 апреля 1962 г.

Министр просвещения

Грузинской ССР Т. Лашкарашвили.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება
მასწავლებელთა XV სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციის შედეგების შესახებ

1962 წ. 24 აპრილი.

აღენიშნავ, რომ XV რესპუბლიკური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენცია დამაკმაყოფილებლად ჩატარდა. კონფერენციაში აქტიური მონაწილეობა მიიღეს აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ, ქ. თბილისის, ქ. ქუთაისის, ქ. გორის, მახარაძის, ზესტაფონის, სიღნაღის, ზუგდიდის რაიონების სკოლების მასწავლებლებმა და სკოლის სხვა მუშაკებმა, მასწავლებელთა დახელოვნების, პუშკინის სახელობის თბილისის პედაგოგიური ინსტიტუტებისა და სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეთოდისტებმა და მეცნიერ თანამშრომლებმა, აგრეთვე პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტის მეცნიერ მუშაკებმა. ადგილებზე ჩატარებული „პედაგოგიური კითხვის“ საფუძველზე პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტში მიიღო 600-მდე მოხსენება; შესაბამის 17 სექციაში წასაკითხავად დაშვებული იქნა 276 მოხსენება.

კონფერენციაზე გამოტანილი მოხსენებები გამომდინარეობენ თეორიული და პრაქტიკული მნიშვნელობის იმ აქტუალური პრობლემებიდან, რომლებიც სკოლისა და პედაგოგიკის მეცნიერების წინაშე დააყენა კანონმა ცხოვრებასთან სკოლის კავშირის განმტკიცებისა და სახალხო განათლების სისტემის შემდგომი განვითარების შესახებ, სკკპ პროგრამამ და პარტიის XXII ყრილობის მიერ მიღებულმა გადაწყვეტილებებმა. მოხსენებებში ასახულია მოწინავე, სკოლებისა და მასწავლებლების მუშაობის გამოცდილება სწავლების მწარმოებლურ შრომასთან შეერთების, კომუნისტური სულისკვეთებით მასწავლელთა აღზრდის, სწავლების შინაარსის დაზუსტების, სწავლების პროცესის აქტივიზაციის და მეთოდების სრულყოფის, სკოლა-ინტერნატებში სასწავლო-სააღმზრდელო მუშაობის, სპეციფიკის განსაზღვრის, დაწყებითი სკოლის მასწავლებელთა და უფროს პიონერხელმძღვანელთა მუშაობის გაუმჯობესების, მასწავ-

ლეთა ესთეტიკური და ფიზიკური აღზრდის სრულყოფის პირობებით.

ნაყოფიერად ჩატარდა აგრეთვე სალამოს (ცვლის) მასწავლებელთა სექციის მუშაობა მიმდინარე წლის იანვარში.

სექციების მუშაობაში სათანადო ადგილი დაეთმო ცალკეული სასწავლო დისციპლინების სწავლების აქტუალური საკითხების განხილვას და მოწინავე მასწავლებელთა გამოცდილების განზოგადებას. სექციებში ყურადღებით იქნა განხილული საკითხი სასწავლო მუშაობით მოსწავლეთა გადატვირთვის შესახებ და წამოყენებულ იქნა მრავალი მნიშვნელოვანი წინადადება.

ამასთან ერთად აღვნიშნავ, რომ კონფერენციის მუშაობაში ადგილი ჰქონდა ნაკლოვანებებს.

„პედაგოგიური კითხვის“ საფურცელზე ინსტიტუტში წარმოდგენილი მოხსენებები რიგ შემთხვევაში ნაჩქარევად არის დაწერილი, რის გამოც მოხსენებათა ნაწილი არ იქნა გამოტანილი სექციებში წასაკითხავად, მოხსენებათა ნაწილიც ინსტიტუტმა მიიღო დიდი დაგვიანებით. ამ გარემოებამ მნიშვნელოვნად დააბრკოლა მოხსენებათა გულდასმით შერჩევა, განხილვა-რეცენზირება და მათ ავტორებთან მუშაობა.

ზოგიერთი რაიონის განათლების განყოფილება გულისყურით არ მოეკიდა კონფერენციისათვის მოხსენებათა გადმოგზავნის საქმეს. არც XIV და არც XV კონფერენციაში მონაწილეობა არ მიუღიათ ჯავის, ლენინგორის, ზნაუროს, ახალქალაქის, დმანისის რაიონებს. XV კონფერენციისათვის სრულიად არ გამოუგზავნიათ მოხსენებები ან დაბალ დონეზე შესრულებული მოხსენებები წარმოდგინეს აბაშის, ახმეტის, ბოლნისის, ბორჯომის, გეგეჭკორის, თიანეთის, ლაგოდეხის, ლენტეხის, მარნეულის, მესტიის, ონის, ორჯონიკიძის, საჩხერის, ყაზბეგის, ყვარელის, ჩხოროწყუს, ცაგერის, წალკის, წულუკიძის, წყალტუბოსა და ხობის რაიონებმა. მომავალი „პედაგოგიური კითხვის“ და სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციის მაღალხარისხოვნად მომზადებისა და ჩატარებისათვის

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ.

1. 1963 წლის იანვარში „პედაგოგიური კითხვისა“ და 1964 წლის რესპუბლიკური სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციისათვის მზადების პერიოდში განსაკუთრებული ყურადღება მიექცეს სკოლისა და პედაგოგიკური მეცნიერების აქტუალური საკითხების დამუშავებას, მოწინავე მასწავლებელთა გამოცდილების განზოგადებას. „პედაგოგიური კითხვის სანიმუშო თემატიკაში“ შეტანილ

ინქას სარეკომენდაციო თემები ისეთ აქტუალურ პრობლემებზე, როგორცაა შრომითი აღზრდა, სწავლების დაკავშირება საწარმოო შრომასთან, ცხოვრებასთან, ზნეობრივი და ესთეტიკური აღზრდის ფიზიკური აღზრდა, მოსწავლეთა დამოუკიდებელი მუშაობა, სწავლების პროცესის აქტივიზაცია და მეთოდების სრულყოფა, გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებისა და სკოლების მუშაობა, სკოლა-ინტერნატებში სასწავლო-სააღმზრდელი მუშაობის თავისებურება, სასკოლო პიონერული და კომკავშირული მუშაობა, კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობა და სხვ. მოხსენებათა დამუშავება წარიმართოს სკოლის გარდაქმნის შესახებ მიღებული კანონის, სკკ პარტიის პროგრამისა და სკკ XXII ყრილობის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებმა ამ ბრძანების მიღებისთანავე საქართველოს სსრ პედაგოგიური საზოგადოების ადგილობრივ ორგანიზაციებთან ერთად დასახონ სათანადო ღონისძიებანი „პედაგოგიურ კითხვაში“ მასწავლებელთა ფართოდ ჩაბმის უზრუნველსაყოფად.

3. პედაგოგიკის მეცნიერებათა და მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტებმა სისტემატური დახმარება და ხელმძღვანელობა გაუწიონ ადგილებს „პედაგოგიური კითხვისათვის“ მოხსენების შერჩევასა და მომზადებაში და პედაგოგიურ კითხვას დაასწონ თავიანთი წარმომადგენლები.

4. ახალქალაქის, დმანისის, ჯავის, ლენინგორის, ზნაურის, ახმეტის, ბოლნისის, ბორჯომის, გეგეჭკორის, თიანეთის, ლაგოდეხის, ლენტეხის, მესტიის, მარნეულის, ორჯონიკიძის, საჩხერის, ყაზბეგის, ყვარლის, ჩხოროწყუს, ცაგერის, წალკის, წყალტუბოს, ხობის განათლების განყოფილებებმა ა/წლის 15 მაისამდე წარმოუდგინონ განათლების სამინისტროს სათანადო ახსნა-განმარტება კონფერენციის მუშაობაში მონაწილეობის მიუღებლობის შესახებ. მათვე დაევალოს ამთავითვე მიიღონ საგანგებო ზომები მომავალ კონფერენციაში მასწავლებლების მასობრივად მონაწილეობისათვის.

5. პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტმა საქართველოს სსრ პედაგოგიურ საზოგადოებასთან ერთად:

ა) სკოლისა და პედაგოგიკის მეცნიერების წინაშე მდგომი ახალი ამოცანების შესაბამისად გადაამუშაოს და გამოსცეს „პედაგოგიური კითხვის“ თემატიკა და მიმდინარე წლის 1 ოქტომბრა-

მდე დაუზღავნოს იგი ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებს.

ბ) 1963 წლის საგამომცემლო გეგმით დამტკიცებული მასწავლებლების კრებულში გამოსაქვეყნებლად შეიტანოს არაქვეყნებულმა საუკეთესო მოხსენებები.

6. გაზეთ „სახალხო განათლებისა“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებში სისტემატურად გამოაქვეყნონ კონფერენციაზე წაკითხული საუკეთესო მოხსენებები და ფართოდ გააშუქონ მომავალი „პედაგოგიური კითხვისა“ და სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციისათვის მზადების საკითხები.

7. პედაგოგიკის მეცნიერებათა ინსტიტუტმა დაამუშაოს და განათლების სამინისტროს წარუდგინოს სამეცნიერო-პედაგოგიურ კონფერენციაზე წამოყენებული წინადადებანი სახელმძღვანელოებისა და პროგრამების განტვირთვისათვის, სწავლების შინაარსის სრულყოფის, სახალხო განათლების ორგანიზაციის, სასწავლო მატერიალური ბაზის გაუმჯობესების, სწავლებაში რაციონალურ წინადადებათა დანერგვისა და სხვა აქტუალურ საკითხებზე.

8. XV რესპუბლიკურ სამეცნიერო-პედაგოგიურ კონფერენციაზე წარმოდგენილი საუკეთესო მოხსენებებისათვის დაჯილდოებულ იქნას საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სპეციალური სიგელით 47 და მადლობა გამოეცხადოს 62 მასწავლებელს (იხილეთ დანართი).

9. ეს ბრძანება გამოქვეყნდეს გაზეთ „სახალხო განათლების“ უახლოეს ნომერსა და განათლების სამინისტროს ბრძანებათა და განკარგულებათა მორიგ კრებულში.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

XV რესპუბლიკურ სამეცნიერო-პედაგოგიურ კონფერენციაზე წარმოდგენილი საუკეთესო მოხსენებებისათვის დაჯილდოვდნენ

ა) საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საეციალური სიგელით:

პედაგოგიკის სექციიდან

1. პეღია ნაპოლეონ ალექსანდრეს ძე—ოჩამჩირის რაიონის პედაგოგიური კაბინეტის გამგე;
2. ბაშინჯალაოვი მარიაშ გარეგინის ასული—თბილისის მე-60 საშუალო სკოლის მასწავლებელი.
3. ჯიოევი დიმიტრი დავითის ძე—ცხინვალის განათლების განყოფილების გამგე.

სკოლა-ინტერნატების სექციიდან

1. ურიდია გრიგოლ რომანოზის ძე—ცხაკაიას რკინიგზის მე-2 სკოლა-ინტერნატის დირექტორი.
2. ქურციკიძე თამარ ვასილის ასული—თბილისის 1-ლი სკოლა-ინტერნატის სასწავლო-სააღმზრდელო ნაწილის გამგე.

პიონერული მუშაობის სექციიდან

1. ზედანია ლამარა იელიანეს ასული—გორის მე-2 საშუალო სკოლის პიონერხელმძღვანელი.
2. ხუციშვილი ზინა სოლომონის ასული—თბილისის 58-ე საშუალო სკოლის პიონერხელმძღვანელი.
3. კუნჭულია გურამი გრიგოლის ძე—მახარაძის პირველი საშუალო სკოლის ყოფილი პიონერხელმძღვანელი.

დაწყებითი კლასების სექციიდან

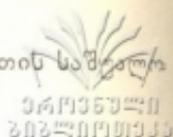
1. უროტაძე ეკატერინე არჩილის ასული—ქარელის რაიონის სოფ. ქვენატკოცის I კლასის მასწავლებელი.
2. მუნჯიშვილი ზიზი ივანეს ასული—თელავის მე-3 საშუალო სკოლის I კლასის მასწავლებელი.
3. ფარჯიანი თამარ ტარასის ასული—ქუთაისის მე-7 საშუალო სკოლის I კლასის მასწავლებელი.

სკოლამდელი აღზრდის სექციიდან

1. ჩიხაძე ტატიანა ალექსანდრეს ასული—ქუთაისის აბრეშუმის კომბინატის საბავშვო ბაღის აღმზრდელი.
2. ხოჭავა ზოია კირილეს ასული—სოხუმის № 3 საბავშვო ბაღის აღმზრდელი.

მხატვრული აღზრდის სექციიდან

1. რევაზიშვილი ეთერ გაბრიელის ასული—წყნეთის საშუალო სკოლის სიმღერის მასწავლებელი.

ფიზიკური აღზრდის სექციიდან

1. კაკაურიძე შოთა ოქროპირის ძე—თბილისის 87-ე საშუალო სკოლის ფიზკულტურის მასწავლებელი.

ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდოლოგიის სექციიდან

1. რიაზანოვი ქართლოს ანატოლის ძე—ჩობატაურის რაიონის საკამიასერის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

2. ცირკეიძე ჟუჟუნა სამუელის ასული - ბათუმის მე-3 სკოლა-ინტერნატის მასწავლებელი.

3. გველესიანი ეთერ ნიკოლოზის ასული—ზესტაფონის რაიონის შრომის საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

4. ხადური ლიდა იოსების ასული—გორის რკინიგზის მე-11 საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

5. ანდლულაძე თამარ ბესარიონის ასული—ბათუმის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

6. გუჯაბიძე ალექსანდრა გერმანეს ასული—ფოთის 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

რუსული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდოლოგიის სექციიდან

1. გოცაძე გიორგი ბარნაბის ძე—ზესტაფონი მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

2. კორსუნსკი სვიატოსლავ ნიკოლოზის ძე—მაზარაძის რაიონის ანასეულის საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

3. ნანავა გივი აკაკის ძე—წალენჯიხის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის საშუალო სკოლის დირექტორი;

4. რიჟინაშვილი ფრიდა ფილხაზის ასული—ქუთაისის 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

უცხოური ენების სწავლების მეთოდოლოგიის სექციიდან

1. შაიშველაშვილი ბეგან ვასილის ძე—სიღნაღის რაიონის ნუკრიანის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

2. ბასილაშვილი ეთერი სერგოს ასული—ქ. ფოთის 1-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ისტორიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ცაკაშვილი მიხეილ ილიას ძე—თელავის I-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

2. ციციხაია ანზორ პოლიკარპეს ძე—ხულოს რაიონის ყინჩაურის საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

3. ვასილიევა როზალია კონდრატეს ასული—ქასპის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

4. დათუაშვილი პავლე ალექსანდრეს ძე—მაიაკოვსკის რაიონის ობჩინის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

გეოგრაფიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ჩომახიძე იულო გერასიმეს ძე—თბილისის მე-6 საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

მათემატიკის სწავლების სექციიდან

1. სტურუა ლენა სერგოს ასული—ქუთაისის მე-7 საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

2. ლომინაძე მარიამ ალექსანდრეს ასული—ქუთაისის მე-18 საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

ფიზიკის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. კოტოვჩუკი ვლადიმერ სერგოს ძე—ტყვარჩელის მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

2. მონდრინა ნ. ვ.—გუდაუთის რაიონის ოთხარის საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

ქიმიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ჯაფარიძე ნიკოლოზ რომანოზის ძე—საქართველოს სსრ სკოლის დამსახურებული მასწავლებელი.

2. კიკვიძე ბესარიონ იასონის ძე—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტი.

3. ჟოჭუა თინა კალისტრატეს ასული—ფოთის I-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

4. ტუსკია ქეთევან ირაკლის ასული—თბილისის 42-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

ბიოლოგიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ძაძამიძე ლილი ვალერიანის ასული—წითელწყაროს ქართული საშუალო სკოლის მასწავლებელი.

2. დელეგვა ლუბა მიხეილის ასული—აქარის ასსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ნატურალისტთა სადგურის მეთოდისტი.

შრომითი პოლიტექნიკური და საწარმოო სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ჭიბრიჭვილი შალვა ზაქარეას ძე—თბილისის 22-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

2. ახვლედიანი კაპიტონ პეტრეს ძე—ქუთაისის I-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელი;

3. მიქაძე იონა იაკობის ძე—ცხაკაიას რაიონის ქველი სენაკის საწარმოო სწავლებიანი საშუალო სკოლის დირექტორი.

სალამოს (ცვლის) საშუალო ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების სექციიდან

1. სალუქვაძე შალვა პლატონის ძე—ქ. თბილისის სალამოს (ცვლის) მე-11 საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგე.

2. ჯოლია კოსტანტინე ამბროსის ძე—რუსთავეის სალამოს (ცვლის) საშუალო სკოლის დირექტორი.

ბ) გამოცეხდომადლობა:

პედაგოგიის სექციიდან

1. მელაძეს ლილი კასიონის ასულს—თბილისის მე-60 საშუალო სკოლის დირექტორს;

2. ნიკოლეიშვილს მაყვალა გიორგის ასულს—ქუთაისის მე-5 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

3. რანიშვილს თინა ვლადიმერის ასულს—ქუთაისის 21-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

სკოლა-ინტერნატების სექციიდან

1. ლომინაძეს თინათინ სამუელის ასულს—ჩაისუბნის სკოლა-ინტერნატის აღმზრდელს.

პიონერული მუშაობის სექციიდან

1. კოტრიკაძეს ლავროსი კონსტანტინეს ძეს—თბილისის 58-ე საშუალო სკოლის დირექტორს;

2. გასვიანს მედეა ამბაკოს ასულს—აჭარის პიონერთა საოლქო სახლის განყოფილების გამგეს;

3. ირემაშვილს ელენე სოლომონის ასულს—თბილისის მე-14 საშუალო სკოლის პიონერხელმძღვანელს;

4. ბერიანიძეს ცისანა შალვას ასულს—გორის 1-ლი საშუალო სკოლის პიონერხელმძღვანელს.

დაწყებითი კლასების სექციიდან

1. ხერხელაურს ელენე გიორგის ასულს—თელავის რაიონის სკოლის მასწავლებელს;

2. მიქაბერიძეს მერი სერგოს ასულს—თბილისის I-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

3. ვალდავას სონია გრიგოლის ასულს—ბათუმის რაიონის ხელვაჩაურის დაწყებითი სკოლის მასწავლებელს.

სკოლამდელი აღზრდის სექციიდან

1. ტამბიას დინა სიმონის ასულს—სოხუმის № 11 საბავშვო ბაღის გამგეს;

2. ლევაგას მელიხან გედეონის ასულს—თბილისის № 8 საბავშვო ბაღის აღმზრდელს;

3. ალადაშვილს ნინო გრიგოლის ასულს—თბილისის № 8 საბავშვო ბაღის აღმზრდელს;

4. ნანობაშვილს მერი ალექსანდრეს ასულს—წითელი წყაროს № 1 ბავშვ-ბაღის აღმზრდელს.

5. გეგუჩაძეს ნათელა ანდრიას ასულს—მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის ქუთაისის ფილიალის სკოლამდელი აღზრდის კაბინეტის გამგეს.

მხატვრული აღზრდის სექციიდან

1. ქართველიშვილს თამარ ვახტანგის ასულს—თბილისის I-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
2. ვაშაყიძეს მურთაზ დავითის ძეს—თელავის მე-4 საშუალო სკოლის დრამატული წრის ხელმძღვანელს.

ფიზიკური აღზრდის სექციიდან

1. ლლონტს გიორგი ანტონის ძეს—თბილისის 77-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
2. პაპალაშვილს არჩილ იოსების ძეს—თბილისის 66-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

ქართული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდოლოგიის სექციიდან

1. ბუცურეიშვილს ცისანა გიორგის ასულს—ლანჩხუთის რაიონის ნიგოთის რვაწლიანი სკოლის მასწავლებელს;
2. ნადირაშვილს იოსებ ნიკოლოზის ძეს—სიღნაღის რაიონის ნუკრიანის რვაწლიანი სკოლის მასწავლებელს.
3. იზორია ლუღუკი ალექსანდრეს ძეს—ზუგდიდის მე-8 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
4. დემეტრაცეს იასონ ალექსანდრეს ძეს—ტყიბულის რაიონის დაბაძვლის რვაწლიანი სკოლის მასწავლებელს.
5. პეტროსოვას ნაზი ალექსანდრეს ასულს—ქუთაისის მე-5 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
6. ცირეკიძეს პლატონ დავითის ძეს—ტყიბულის რაიონის საწირის საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
7. ჯიჯიეიშვილს იაკობ იოსების ძეს—ლანჩხუთის რაიონის ნიგვზიანის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

რუსული ენისა და ლიტერატურის სწავლების მეთოდოლოგიის სექციიდან

1. ავეტისოვს ბორის ალექსაის ძეს—თბილისის 104-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
2. კაპანაცეს ივანე ლავრენტის ძეს—ქიათურის საშუალო სკოლის მასწავლო ნაწილის გამგეს;

3. თიბილოვას ზარიდა გიორგის ასულს—ცხინვალის მე-4 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

4. ნიორაძეს ლერა გვიის ასულს—თბილისის 77-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

5. დრაგანოვას ჩარინა ივანეს ასულს—თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

უცხო ენების სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ცარბაქს კლარა პეტრეს ასულს—სოხუმის მე-10 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

2. ლებანიძეს ეთერი ნიკოლოზის ასულს—თბილისის მასწავლებელთა დახელოვნების ინსტიტუტის მეთოდისტს;

3. ბერიაშვილს იოსებ ნიკოლოზის ძეს—სიღნაღის რაიონის საქობის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

ისტორიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ზექალაშვილს ვლადიმერ სვეტიცხოველს ძეს—გორის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

2. ქანდარიას გულნარა სიმონის ასულს—ქუთაისის 25-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

3. გურგენიძეს ევა შიოს ასულს—თბილისის 30-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

4. თევზაძეს ნინო მიტროფანეს ასულს—სამტრედიის I-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

5. მენთეშაშვილს ალექსანდრე ნიკოლოზის ძეს—სიღნაღის რაიონის ქვემო მაჩხაანის საშუალო სკოლის დირექტორს.

გეოგრაფიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. გოგიჩაიშვილს კარლო კონსტანტინეს ძეს—ბათუმის 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

2. გაბუნიას თამარ ვასილის ასულს—თბილისის I-ლი საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

3. შალამბერიძეს თამარ ივანეს ასულს—ქუთაისის მე-11 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

4. გიორგაძეს დარეჯან ლავრენტის ასულს—ქუთაისის მე-5 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;

5. სენიშვილს ლამარა ნიკოლოზის ასულს—დუშეთის რაიონის კობორტის საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

მათემატიკის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ჯაფარიძეს გრიგოლ ნესტორის ძეს—ქ. თბილისის 47-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
2. გობიძეს მიხეილ გიორგის ძეს—ქ. ბათუმის მე-20 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

ფიზიკის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ფერაძეს ვასილ რომანოზის ძეს—ქ. თბილისის 69-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
2. ცირეციძეს ავალო დავითის ძეს—ტყიბულის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

ქიმიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ფოცხვერიას ლუიზა ნოეს ასულს—ქუთაისის 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
2. აბრამიშვილს დომენტი ვასილის ძეს—თელავის რაიონის რუისპირის საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
3. ჭანტურიას ლეონტი ილარიონია ძეს—გაგრის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

ბიოლოგიის სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. მდინარაძეს დანიელ ამბაკოს ძეს—ზახარაძის რაიონის ვაკეჯვრის 8-წლიანი სკოლის მასწავლებელს;
2. კუკავას ვერა ანტონის ასულს—ზუგდიდის ლენინური კომკავშირის სახელობის მე-2 საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
3. შუბაშვილს თამარ ივანეს ასულს—ქ. თბილისის 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

შრომითი პოლიტექნიკური და საწარმოო სწავლების მეთოდის სექციიდან

1. ხიზანიშვილს მელიო სოლომონის ასულს—თბილისის 87-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს;
2. ხოსიძემანს რაისა დავითის ასულს—ბათუმის მე-3 საწარმოო-სწავლებლიანი სკოლის დირექტორს;
3. გაფრინდაშვილს ვარლამ რაქვენის ძეს—ზესტაფონის რაიონის არგვეთის საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეა საწარმოო სწავლების დარგში;
4. უთნელიშვილს ივანე გიორგის ძეს—თბილისის მე-12 საშუალო სკოლის შრომითი სწავლების მასწავლებელს.

სალამოს (ცელის) საშუალო სკოლების სექციიდან

1. ავდიშევას მარგალიტა არჩილის ასულს—ზესტაფონის სა-
ლამოს (ცელის) პირველი საშუალო სკოლის მასწავლებელს, ^{არჩილის}
2. თურმანიძეს ვარა სერგოს ასულს—ზესტაფონის სალამოს ^{პირველი}
(ცელის) 1-ლი საშუალო სკოლის სასწავლო ნაწილის გამგეს;
3. ბასკანჩილაძეს გულჩორა შალვას ასულს—თბილისის სალა-
მოს (ცელის) 23-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელს.

**საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება
მიხუთე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურა-
ლისტთა დახმარება სკოლას“ შედეგებისა და მემკვი
რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების ღონისძიებითა
შესახებ**

1962 წ. 21 აპრილი.

მიხუთე რესპუბლიკურმა კონკურსმა „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ გვიჩვენა, რომ მოსწავლე ახალგაზრდობა დიდ ინტერესს იჩენს სოფლის მეურნეობის საკითხების შესწავლისადმი.

კონკურსში მონაწილეობა მიიღო რესპუბლიკის 44 რაიონისა და ქალაქის 312 სკოლამ და 10 სკოლის გარეშე დაწესებულებამ, 512 ნორჩ ნატურალისტთა წრის 9637 ნორჩმა ნატურალისტმა.

ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა სადგურმა ორგანიზებულად მოაწყო შემეჯამებელი გამოფენა. წარმოდგენილ ექსპონატთა დიდი უმრავლესობა იყო სრულფასოვანი და ხარისხიანი.

კონკურსში მონაწილე სკოლებიდან და სკოლის გარეშე დაწესებულებებიდან გამოიჩინებოდნენ: ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური და აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგურები, მცხეთის რაიონის მუხრანის საშუალო სკოლა, ძველი ქანდის რვაწლიანი, თელავის რაიონის კურდღელაურის საშუალო, ზესტაფონის I—IV, ამავე რაიონის II სვირის, საგარეჯოს საშუალო და შეიღწლიანი სკოლები.

განსაკუთრებით აღსანიშნავია ქ. ქუთაისისა და ჩოხატაურის, თელავის, საგარეჯოს, დუშეთის, მცხეთის რაიონების განათლების განყოფილებების კარგი მუშაობა კონკურსის ჩატარების საქმეში.

მიუხედავად აღნიშნული წარმატებებისა, რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარებაში ადგილი ჰქონდა ნაკლოვანებებს: რესპუბლიკის ყველა რაიონი და სკოლა არ იყო ჩაბნული კონკურსში, სუსტი იყო ხელშემწყობი კომისიებისა და ზოგიერთი რაიონის განათლების განყოფილების მუშაობა ამ დარგში. ექსპონატების ნაწილს აკლდა ცდა-დაკვირვების შედეგები, დაკვირვების დღიურები და

სხვა. ზოგიერთი რაიონის განათლების განყოფილებამ, სკოლამ და სკოლის გარეშე დაწესებულებამ თავი აარიდა ამ მეტად სერიოზულ და მნიშვნელოვან ღონისძიებას.

არადამაკმაყოფილებელი იყო სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, თიანეთის, ამბროლაურის, ყაზბეგის, ქარელის, მახარაძის, წითელწყაროს, ქასპის, წალკის და ქ. თბილისის რაიონების სკოლების კონკურსში მონაწილეობა.

კონკურსში არ მიუღიათ მონაწილეობა: ბორჯომის, ახმეტის, მესტიის, ლენტეხის, ვანის, გურჯაანის, დმანისის, მარნეულის, ონის, საჩხერის, ხაშურის, წულუკიძის, ხობის, ცაგერის, წყალტუბოს რაიონებისა და ქ. რუსთავის სკოლებს.

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ,

1. დაჯილდოებულ იქნენ:

ა) პირველი ხარისხის დიპლომით და ფასიანი საჩუქრებით შემდეგი მოსწავლეები: (2 მან. ლირებ. ლიტერატურით).

1. მიქაძე დიომიდე პარმენის-ძე (აბაშის რაიონის ქოლობნის საშუალო სკოლა).

2. შენგელია გრიგოლი ნიკოფორეს-ძე (აბაშის რაიონის ქოლობნის საშუალო სკოლა)

3. არუთინოვი გარი გურგენის ძე (თბილისი კალინინის რ-ნის 43-ე საშუალო სკოლა)

4. გოგსაძე ვიოლეტა ნესტორის ას. (მაიაკოვსკის საშუალო სკოლა)

5. ბალაშვილი ციური სტეფანეს ას. (გეგეჭკორის რ-ნის გაქედის საშუალო სკოლა.

6. წიკლაური ნანული ნიკოლოზის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა).

7. აგახანოვი იზოლდა მათეს ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა).

8. ხირდავეი ოთარ ფრიდონის-ძე (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა).

9. ფოლადაშვილი ნანი დავითის ას. (სიღნაღის რ-ნის დაბა წნორის საშუალო სკოლა)

10. მიქელაშვილი ლილი მოსეს ას. (სიღნაღის რაიონის დაბა წნორის საშუალო სკოლა)

11. გორელაშვილი ავთანდილ ალექსის ძე (საგარეჯოს I საშუალო სკოლა)

12. ჩაფიძე ალექსანდრე გიორგის-ძე (საგარეჯოს I საშუალო სკოლა)

13. ოქროპირიძე მერი ბაგრატიას ას. (გორის რ-ნის ვარძ-
ნის საშუალო სკოლა)
14. ხიზანიშვილი ზაირა ვართანიას ას. (გორის რ-ნის ვარძ-
ნის საშუალო სკოლა)
15. ჭანუყაშვილი ბიძინა გიორგის-ძე (ყაზბეგის რ-ნის სნოს
საშუალო სკოლა)
16. გელაშვილი ეთერი მიხეილის ას. ყაზბეგის რ-ნის სნოს
საშუალო სკოლა)
17. ხართიშვილი ნუნუ მალხაზის ას. (ყაზბეგის რ-ნის სნოს
საშუალო სკოლა)
18. კაკაბაძე გულნარა ივანეს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა
რესპუბლიკური სადგური)
19. სიჭინავა თინა ბუხუტის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რეს-
პუბლიკური სადგური)
20. თურაზოვი მარიამ შალვას ას. (ნორჩ ნატურალისტთა
რესპუბლიკური სადგური)
21. კეკელიშვილი თამარი გიორგის ას. (ნორჩ ნატურალისტ-
თა რესპუბლიკური სადგური)
22. ამირიანი თამარ შალვას ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რეს-
პუბლიკური სადგური)
23. ხაბეიშვილი ალექსანდრე არჩილის-ძე (ნორჩ ნატურა-
ლისტთა რესპუბლიკური სადგური)
24. ენდელაძე მურად გრიგოლის-ძე (მაიაკოვსკის საშუალო
სკოლა)
25. ჯიშკარიანი ავთანდილ გიორგის ძე (ნორჩ ნატურალისტ-
თა რესპუბლიკური სადგური)
- ბ) დაჯილდოებულ იქნენ მეორე ხარისხის დიპლომით
შემდეგი მოსწავლეები:
1. მჭედლიშვილი თამაზ თევდორის-ძე (ახალციხის რ-ნის სა-
როს 7 წლიანი სკოლა)
  2. ასპანიძე ტარიელ ვასილის-ძე (ახალციხის რ-ნის საროს
7 წლიანი სკოლა)
  3. ლომდარიძე ტარიელ ავთანდილის-ძე (ახალციხის რ-ნის
საროს 7 წლიანი სკოლა)
  4. გიორგაძე ოთარ ირაკლის-ძე (ახალციხის რ-ნის საროს 7
წლიანი სკოლა)
  5. ქენჭაძე მუხტარ ნიკოლოზის ძე. (ახალციხის რ-ნის საროს
7 წლიანი სკოლა)

6. პინქარაძე გურამ ნიკოლოზის-ძე (საგარეჯოს რ-ნის სართიქალის II საშ. სკოლა)

7. თითბერიძე გენადი ვლადიმერის-ძე (საგარეჯოს სართიქალის II საშ. სკოლა)

8. გრძელიძე სოსო კაპიტოს-ძე (ლანჩხუთის რ-ნის ჩოჩხათის საშუალო სკოლა)

9. ბერნაძე მაყვალა ზაქარიას ას. (გორის რ-ნის ვარძანის საშუალო სკოლა)

10. ურჯუმიელაშვილი ელიზა ესტატეს ას. (გორის რ-ნის ვარძანის საშუალო სკოლა)

11. საათაშვილი ჯუმბერ გიორგის-ძე (გორის რ-ნის ვარძანის საშუალო სკოლა)

12. ცერცვაძე ნუგზარ ივანეს-ძე (მაიაკოვსკის საშუალო სკოლა)

13. აღუაშვილი ლუდმილა სარდიონის ას. (გორის რ-ნის ვარძანის საშუალო სკოლა)

14. ლილოშვილი შორენა მანუჩარის ას. (მაიაკოვსკის რ-ნის წითელი ხევის საშუალო სკოლა)

15. ფაიკიძე გუმბაზ გრიგოლის-ძე (მაიაკოვსკის რ-ნის წითელი ხევის საშუალო სკოლა)

16. გრძელიძე ლოლა ლევანის ას. (მაიაკოვსკის რ-ნის წითელი ხევის საშუალო სკოლა)

17. გრძელიძე საშა აკაკის-ძე (მაიაკოვსკის რ-ნის წითელი ხევის საშუალო სკოლა)

18. ლომინაძე როლანდ პეტრეს-ძე (მაიაკოვსკის რ-ნის წითელი ხევის საშუალო სკოლა)

19. სირბილაძე ნუნუ აკაკის ას. (მაიაკოვსკის რ-ნის ობჩის-3-ე 7 წლიანი სკოლა)

20. ყიფიანი მანანა ალექსანდრეს ას. (მაიაკოვსკის რ-ნის ობჩის მე-2 7 წლიანი სკოლა)

21. შალუხოვი ლიანა გიორგის ას. (წყნეთის საშუალო სკოლა)

22. კიკალეიშვილი მაგული ვარდენის ას. (გეგეჭკორის რ-ნის ბანძის საშუალო სკოლა)

23. დანელია ტარიელ ალექსანდრეს-ძე (გეგეჭკორის რ-ნის გაჭედლის საშუალო სკოლა)

24. იაკოფოვი მაყვალა დავითის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ბანძის 8 წლიანი სკოლა)

25. თათარაშვილი გიორგი დიმიტრის-ძე (მცხეთის რ-ნის
ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)
26. ბერინაშვილი ქეთევან სერგოს ას. (მცხეთის რ-ნის
ლი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)
27. ბერინაშვილი ელენორა გიორგის ას. (მცხეთის რ-ნის
ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)
28. ხოშიშაია აკაკი დავითის-ძე (მცხეთის რ-ნის ძველი ქან-
დის 8 წლიანი სკოლა)
29. თამაზაშვილი ალექსი არტაშის-ძე (მცხეთის რ-ნის ძვე-
ლი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)
30. ბადალოვი ნოდარ გიორგის-ძე (მცხეთის რ-ნის ძველი
ქანდის 8 წლიანი სკოლა)
31. ხარატიშვილი გიორგი ტარიელის-ძე (ლაგოდეხის რ-ნის
ქავჭავაძის საშუალო სკოლა)
32. ბათიაშვილი არჩილ გრიშას-ძე (ლაგოდეხის რ-ნის ყარ-
სუბნის საშუალო სკოლა)
33. მიჩილაშვილი შოთა გიორგის-ძე (ყვარლის რ-ნის აღმა-
ატის 7 წლიანი სკოლა)
34. ჭითანავა არნოლდ მამიას-ძე (ზუგდიდის მე-4 საშუალო
სკოლა)
35. ედრელიძე გულნარა შალვას ას. (საგარეჯოს რ-ნის
სართიქალის მე-2 საშუალო სკოლა)
36. ჩიჩუა იური გრიგოლის-ძე (ლანჩხუთის რ-ნის ქვიანის 7
წლიანი სკოლა)
37. ხიტირი გიორგი ალექსანდრეს-ძე ლანჩხუთის რ-ნის ნი-
გოითის საშუალო სკოლა)
38. თავდიშვილი იური თეოფილეს-ძე (ლანჩხუთის რ-ნის
ქვიანის 7 წლიანი სკოლა)
39. ხვედელიძე ლიანა ნოეს ას. (ლაგოდეხის რ-ნის აფენის
7 წლიანი სკოლა)
40. თაბაგარი გულო დავითის ას. (ლაგოდეხის რ-ნის აფე-
ნის 7 წლიანი სკოლა)
41. ბერიშვილი რუსუდან ტუხეს ას. (ქუთაისის მე-20 საშუ-
ალო სკოლა)
42. ედიბერიძე ნესტორ ვლადიმერის-ძე (ქუთაისის მე-20 სა-
საშუალო სკოლა)
43. ცქვიტარია დოდო პარმენის ას. (ქუთაისის მე-20 საშუ-
ალო სკოლა)

-
44. ჯამბრიშვილი ზაზა ივანეს-ძე (გორის I საშუალო სკოლა)
45. სიხარულიძე ზურაბ ნიკოლოზის-ძე (გორის I საშუალო სკოლა)
46. კვასხაძე ციციწო გიორგის ას. (საგარეჯოს საშუალო სკოლა)
47. ქაიხოსროშვილი თამარ იოსების ას. (საგარეჯოს საშუალო სკოლა)
48. ქაიხოსროშვილი ნელი დავითის ას. (საგარეჯოს საშუალო სკოლა)
49. ქურხული დალი შალვას ას. (საგარეჯოს საშუალო სკოლა)
50. რევაზოვი გელა გიორგის-ძე (საგარეჯოს საშუალო სკოლა)
51. საბაშვილი გივი ოთარის-ძე (საგარეჯოს საშუალო სკოლა)
52. ხაბეიშვილი ლომიდნარი კარლოს-ძე (ჩოხატაურის რ-ნის დაბლაციხის საშუალო სკოლა)
53. მათითაიშვილი გივი ილიას-ძე (ჩოხატაურის რ-ნის ხიდისთავის საშუალო სკოლა)
54. დოლიძე დოდო დავითის ას. (ჩოხატაურის რ-ნის განახლების საშუალო სკოლა)
55. დოლიძე ბელა ტარასის ას. (ჩოხატაურის რ-ნის განახლების საშუალო სკოლა)
56. კუჭავა გოგი ლავრენტის-ძე (ცხაკაიას მე-2 საშუალო სკოლა)
57. მიკირტიჩიან ნიკოლოზ ლევანის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
58. წკრიალაშვილი რუსუდან არამის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
59. გაგუა იოსებ იოსების-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
60. აკოფაშვილი თამარი სანდროს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
61. ბალათურია სულიკო მიხეილის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
62. იმედაშვილი თეიმურაზ გიორგის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

63. ზაქარტოვი გულნარა ალექსანდრეს ას. (ნორჩ ნატურალისტ-ლისტთა რესპუბლიკური სადგური)

64. ხოჯაშვილი მარიაპ ვლადიმერის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

65. ვართანოვი სედა სერგოს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

გ) დაჯილდოებულ იქნენ სიგელებით მოსწავლეები:

1. ენდელაძე შურად გრიგოლის-ძე (მაიაკოვსკის საშუალო სკოლა)

2. ცერცვაძე ნუგზარ ივანეს-ძე (მაიაკოვსკის საშუალო სკოლა)

3. ფორცხაძე რობერტ რუბენის-ძე (მაიაკოვსკის საშუალო სკოლა)

4. ელიზბარაშვილი ნუნუ ვასილის ას. (სამგორის რ-ნის წყნეთის საშუალო სკოლა)

5. გარდაფხაძე ვარლამ თეოფილეს-ძე (გვეგეჭკორის რ-ნის ბანძის საშუალო სკოლა)

6. ოსიპოვი ელენე გიორგის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

7. ხრისტესტომოვი ვლადიმერ გიორგის-ძე (მცხეთის რაიონის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

8. ხოშიბაია ეთერი გიორგის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

9. ხირდავეი ნანული ალექსის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

10. ქერდიკაშვილი ჯულიეტა სოლომონის ას. (მცხეთის რაიონის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

11. ბერინაშვილი ქეთევანი სერგოს ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

12. თათარაშვილი ნანული დიმიტრის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

13. ხოშიბაია ჯულიეტა ისაკის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

14. პავლოვი გაიოზ ანდრეას-ძე (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

15. ნოვრუზოვი სოინალი კარსუნ ოლლი (ლაგოდების რ-ნის კაბლის აზერბაიჯანის საშუალო სკოლა)

16. ნაბიევა ხალიტა გაიჯა ყიზი (ლაგოდების რ-ნის კაბლის აზერბაიჯანის საშუალო სკოლა)

17. ნოვრუხოვ სოინ მუსტაფილი (ლაგოდების რ-ნის კაბ-
ლის აზერბაიჯანის საშუალო სკოლა)

18. რუსტამოვა სალიმათ. (ლაგოდების რაიონის კაბლინა
საშუალო სკოლა)

19. კაპანაძე ლოლა ვარდენის ას. (ლაგოდების რ-ნის გორის საშუალო სკოლა)

20. რუსია ნაზი გრიგოლის ას. (აბაშის რ-ნის სუჯუნის სა-
შუალო სკოლა)

21. ნოდია მადონა ტოლას ას. (აბაშის რ-ნის სუჯუნის სა-
შუალო სკოლა)

22. თიონიშვილი ფრიდონ ივანეს-ძე (ყვარლის რ-ნის მთის
ძირის 7 წლიანი სკოლა)

23. გიგოლაევი ლუიზა არჩილის ას. (ყვარლის რ-ნის მთის
ძირის 7 წლიანი სკოლა)

24. ქარქუსაშვილი ტარიელ მურაზის-ძე (სამგორის რ-ნის
დიდი ლილოს საშუალო სკოლა)

25. ფუხაშვილი შოთა ვასილის-ძე (სამგორის რ-ნის დიდი
ლილოს საშუალო სკოლა)

26. ფირცხალაიშვილი თეიმურაზ კონსტანტინეს-ძე (ლანჩხუ-
თის რ-ნის ქეიანის 7 წლიანი სკოლა)

27. ფერაძე გივი ამბროსის-ძე (ლაგოდების რ-ნის აფენის 7
წლიანი სკოლა)

28. სუთიძე ეთერი სოლომონის ას. (ლაგოდების რ-ნის აფე-
ნის 7 წლიანი სკოლა)

29. ექსეულიძე ნუნუ დავითის ას. (ზესტაფონის რ-ნის ძი-
რულის საშუალო სკოლა)

30. არბორიშვილი ვასილ ნიკოლოზის-ძე (გორის I საშუალო
სკოლა)

31. დალაქიშვილი ნოდარ ოთარის-ძე (გორის I საშუალო
სკოლა)

32. ხევსურიანი ქეთევან გიორგის ას. (გორის I საშუალო
სკოლა)

33. მეტრეველი თამარ გიორგის ას. (გორის I საშუალო
სკოლა)

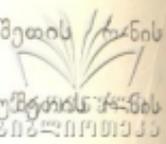
34. სუხიაშვილი ქავთარ ზაქარიას-ძე (თიანეთის რ-ნის სი-
მონიანთხევის საშუალო სკოლა)

35. აღიაშვილი დაონარი ვლადიმერის ას. (თიანეთის რ-ნის
სიმონიანთხევის საშუალო სკოლა)

- 36. გოდერძიშვილი გიორგი ყარამანის-ძე (თიანეთის რ-ნის სიმონიანთხევის საშუალო სკოლა)
- 37. გაბიტაშვილი ვლადიმერ ალექსის-ძე (თიანეთის რ-ნის სიმონიანთხევის საშუალო სკოლა)
- 38. ბუჯიაშვილი თინა თათარის ას. (თიანეთის რ-ნის სიმონიანთხევის საშუალო სკოლა)
- 39. ჩაჩხიანი ციალა შამშეს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
- 40. ბუჯიაშვილი იზოლდა პავლეს ას. (თიანეთის რ-ნის სიმონიანთხევის საშუალო სკოლა)
- 41. სირაძე ნანა კონსტანტინეს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
- 42. ხატიაშვილი ეკატერინე ისაკის ას. (საგარეჯოს რ-ნის ხაშმის საშუალო სკოლა)
- 43. ახალკაციშვილი ნიკოლოზ არჩილის-ძე (საგარეჯოს რ-ნის ხაშმის საშუალო სკოლა)
- 44. ოლრაპიშვილი დალი დიმიტრის ას. (საგარეჯოს რ-ნის ხაშმის საშუალო სკოლა)
- 45. ფალივეი ბორის ბაგრატიას-ძე (გორის რ-ნის I შვიდწლიანი სკოლა)
- 46. ქებაძე ლამარა სერგოს ას. (გორის რ-ნის შვიდწლიანი სკოლა)
- 47. ვანიშვილი სუნჯა არჩილის ას. (გორის რ-ნის I შვიდწლიანი სკოლა)
- 48. ყაზიშვილი სერგო ნიკოლოზის-ძე (გორის რ-ნის I შვიდწლიანი სკოლა)
- 49. ნარკაევი ვეელინა გიორგის ას. (გორის რ-ნის I შვიდწლიანი სკოლა)
- 50. სედიაშვილი ქეთო ალექსანდრეს ას. (წითელწყაროს რ-ნის ზემო ქედის საშუალო სკოლა)
- 51. ჯიქია თამაზ ვალაქტიონის-ძე (ჩოხატაურის რ-ნის დაბლაციხის საშუალო სკოლა)
- 52. გვენეტაძე ამანგელდი ილიას-ძე (ჩოხატაურის რ-ნის განხლების საშუალო სკოლა)
- 53. ყაჭეიშვილი ვალაქტიონ კარლოს-ძე (ჩოხატაურის რ-ნის განხლების საშუალო სკოლა)
- 54. ფაფიაშვილი თინა გიორგის ას. (საგარეჯოს რ-ნის პატარჩეულის საშუალო სკოლა)

55. შედანია ლამარა ვასილის ას. (ზუგდიდის რ-ნის ორჯონიძის საშუალო სკოლა)
56. დათუნაშვილი ტურფანდი გიორგის-ძე (ლანჩხუთის სუფსის საშუალო სკოლა)
57. დოლიძე სოსო სევერიანის-ძე (ლანჩხუთის რ-ნის სუფსის საშუალო სკოლა)
58. ჩხარტიშვილი ზაურ ნოეს-ძე (ლანჩხუთის რ-ნის სუფსის საშუალო სკოლა)
59. ბერგენაძე დემურ ბეჯანის-ძე (ლანჩხუთის რ-ნის სუფსის საშუალო სკოლა)
60. ბახსულიანი ლეილა სერგოს ას. (თელავის რ-ნის რუისპირის საშუალო სკოლა)
61. დოღმაზაშვილი სეროგა მიხეილის-ძე (თელავის რ-ნის რუისპირის საშუალო სკოლა)
62. პაპუნაშვილი მიხეილი გიორგის-ძე (თელავის რ-ნის რუისპირის საშუალო სკოლა)
63. ხაზიაშვილი იზა მიხეილის ას. (თელავის რ-ნის რუისპირის საშუალო სკოლა)
64. ქანჯალაიშვილი იზა გიორგის ას. თელავის რ-ნის რუისპირის საშუალო სკოლა)
65. კუპატაძე ლუიზა გრიშას ას. (თერჯოლის რ-ნის ზედა საზანოს საშუალო სკოლა)
66. გიორგაძე ტურფა ლევანის ას. (თერჯოლის რ-ნის ზედა საზანოს საშუალო სკოლა)
67. პეტრიაშვილი მედეა შალვას ას. (ქ. თბილისის 62-ე საშუალო სკოლა)
68. სუჯაშვილი ლალი ვასილის ას. (ქ. თბილისის 62-ე საშუალო სკოლა)
69. მაისურაძე ფარნაოზ ალექსანდრეს-ძე (დუშეთის II საშუალო სკოლა)
70. ჩანადირი ქეთევან ალექსანდრეს ას. (დუშეთის II საშუალო სკოლა)
71. მარცვაშვილი გიორგი გაბრიელის-ძე (დუშეთის II საშუალო სკოლა)
72. თითბერიძე თამარი ნიკოლოზის ას. (დუშეთის რ-ნის ანანურის საშუალო სკოლა)
73. მაჭავარიანი თამაზ სოლომონის-ძე (დუშეთის რ-ნის ანანურის საშუალო სკოლა)

74. ელმისაშვილი ლიანა ნიკოლოზის ას. (დუშეთის რაიონის ანანურის საშუალო სკოლა)
75. მაჭავარიანი ქეთევან სოლომონის ას. (დუშეთის რაიონის ანანურის საშუალო სკოლა)
76. დავითაშვილი გერცენ ხაიმას-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
77. ლალიაშვილი ეთერი გიორგის ას. (ნორჩ ნატურილისტთა რესპუბლიკური სადგური)
78. სულემანოვი დარეჯან ვასილის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
79. ალაფოვი ლალი ვალერიანის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
80. ენუქიძე როინ ვეგენის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
81. ჩიხელი ეთერი მათეს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
82. ჯანიაშვილი ნაზი ივანეს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
83. ამირჯანოვი ლია ვლადიმერის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
84. შავერდოვი ზოია გიორგის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
85. დოლაკიძე ოთარ დავითის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
86. ჭეშმარიტაშვილი მაყვალა გიორგის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
87. სომხიშვილი ლიანა რუბენის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
88. იაშვილი ლილი შალვას ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
89. ავეტისოვი როსტომ მიხეილის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
90. გაბაეროვი გიორგი კონსტანტინეს-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
91. არჩვანძე ოთარ კონსტანტინეს-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)
92. ოციუხი მარია პავლეს ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

93. მკედლიშვილი ავთანდილ გიორგის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

94. გათენაშვილი მარინე ნიკოლოზის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

95. თაზიაშვილი აკაკი გიორგის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

96. ამირხანაშვილი თამარ გიორგის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

97. ჯავშანიშვილი ნინო გიორგის ას. (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

98. დრიავეი თამაზ გიორგის-ძე (ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური)

დ) დაჯილდოებულ იქნენ პირველი ხარისხის დიპლომით და ფასიანი საჩუქრებით მასწავლებლები (5 მან. ღირებ. ლიტერატურა)

1. ლაშხაური ალექსანდრე ნიკოლოზის-ძე (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

2. ზედგენიძე ნანო ივანეს ას. (მცხეთის რ-ნის მუხრანის საშუალო სკოლა)

3. გოქსაძე ნესტორ ისიდორეს-ძე (მაიაკოვსკის საშუალო სკოლა)

4. ნიორაძე გრიგოლ სამსონის-ძე (სამგორის რ-ნის ბეთანიის სკოლა-ინტერნატი)

5. მანთაშვილი ამალია მიხეილის ას. (ყაზბეგის რ-ნის სნოს საშუალო სკოლა)

6. ჩხეტიანი ლუბა ვლადიმერის ას. (ქუთაისის მე-20 საშუალო სკოლა)

7. გოდერძიშვილი ელენე გიორგის ას. (საგარეჯოს I საშუალო სკოლა)

8. ქლენტი ივანე დავითის-ძე (ჩოხატაურის რ-ნის ხიდისთავის საშუალო სკოლა)

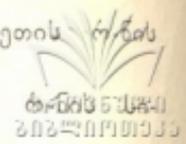
9. კაჭარავა გიორგი სევერიანეს-ძე (დუშეთის რ-ნის ანანუროს საშუალო სკოლა)

10. ნიკოლაიშვილი შალვა მიხეილის-ძე (ქუთაისის ნორჩ. ნატურალისტთა სადგური)

ე) დაჯილდოებულ იქნენ პირველი ხარისხის დიპლომით მასწავლებლები

1. ოვჩაროვი მარია გიორგის ას. (ქ. თბილისის 43-ე საშუალო სკოლა)

2. ბუთხუზი მერი ქიტას ას. (მცხეთის რ-ნის მუხრანის საშუალო სკოლა)

3. ნასყიდაშვილი ნიკოლოზ ნიკოლოზის-ძე (მცხეთის რ-ნის მუხრანის საშუალო სკოლა)
4. წამალაშვილი გიორგი არსენის-ძე (თიანეთის მონიანთხევის საშუალო სკოლა)
5. თეთრაშვილი ლამარა სამსონის ას. (საგარეჯოს რ-ნის ხაშმის საშუალო სკოლა)
6. მიქაბერიძე მარიამ ანდრეას ას. (გორის I შვიდწლიანი სკოლა)
7. ხარაშვილი შალვა ილარიონის-ძე წითელწყაროს რუსული საშუალო სკოლა)
8. გალუსტოვი დავით სერგოს-ძე (სიღნაღის რ-ნის დაბა წნორის საშუალო სკოლა)
9. თოდუა შოთა ირადიონის-ძე (სოხუმის საოლქო ნატურალისტთა სადგური)
10. კერესელიძე ვენედიქტე გიორგის-ძე (გორის რ-ნის ვარიანის საშუალო სკოლა)
11. კიკიანი ლიდა ივანეს ას. (ზუგდიდის I საშუალო სკოლა)
12. სიჭინავა ლამარა ორდენის ას. (ზუგდიდის პიონერთა სახლი)

ვ) დაჯილდოებულ იქნენ მეორე ხარისხის დიპლომით მასწავლებლები:

1. ჭელიძე შურა დავითის ას. (ამბროლაურის რ-ნის ბარეულის შვიდწლიანი სკოლა)
2. კორძაძია ლავრენტი პავლეს-ძე (სამგორის რ-ნის დიდი ლილოს საშუალო სკოლა)
3. ცქვიტინიძე ვალენტინა ვლადიმერის ას. (საგარეჯოს რაიონის სართიჭალის II საშუალო სკოლა)
4. ხალვაში ოლია არტემის ას. (ლანჩხუთის რ-ნის ქვიანის შვიდწლიანი სკოლა)
5. ზაუტაშვილი ქეთევან გიორგის ას. (გორის I საშუალო სკოლა)
6. ბაქურაძე ქეთევან ვასილის ას. (ქ. თბილისის პიონერთა სასახლე)
7. თორაძე ნინო აექსენტის ას. (ქ. თბილისის პიონერთა სასახლე)
8. ოდიშარია ანტონინა ამბროსის ას. (გეგეჭკორის რ-ნის ზანძის საშ. სკოლა)
9. ვანიშვილი ეთერ დავითის ას. (მცხეთის რ-ნის ძველი ქანდის 8 წლიანი სკოლა)

10. სოხაშვილი მანანა მალაქიას ას. (საგარეჯოს რ-ნის პატარძელის საშუალო სკოლა)

11. შალამბერიძე ბაბო ნესტორიას ას. (ზესტაფონის I საშუალო სკოლა)

12. კუტუბიძე ნათელა ვლადიმერის ას. (ქობულეთის I საშუალო სკოლა)

ბ) დაჯილდოებულ იქნენ სიგელებით მასწავლებლები:

1. ფარულავა ლიონა მიხეილის ას. (გეგეჭკორის რ-ნის გაყედლის საშუალო სკოლა)

2. ბანცელაძე ლუბა მიხეილის ას. (ზუგდიდის რ-ნის მე-4 საშუალო სკოლა)

3. ბრეგვაძე ზაქარია ნიკოლოზის-ძე (ლაგოდეხის რ-ნის აფენის 7 წლიანი სკოლა)

4. კაპანაძე ლილი გიორგის ას. (ზესტაფონის რ-ნის I სვირის საშუალო სკოლა)

5. ზვინჩიაშვილი გიორგი ავაფის-ძე (ზესტაფონის რ-ნის II სვირის საშუალო სკოლა)

6. კუპრაძე სარა სევასტის ას. (ზესტაფონის რ-ნის ძირულის საშუალო სკოლა)

7. მეგრელიშვილი დომენტი არაფის-ძე (ქობულეთის რ-ნის ზედა სამების საშუალო სკოლა)

8. გურგენიძე გოგოლა გრიგოლის ას. (ჩოხატაურის რ-ნის დაბლაციხის საშუალო სკოლა)

9. დოლიძე იულია გიორგის ას. (ჩოხატაურის რ-ნის შუა განხლების საშუალო სკოლა)

10. ქუმსიაშვილი პავლე გაბრიელის-ძე (თიანეთის რ-ნის სიონის საშუალო სკოლა)

11. ოვსებიან კაზარომ ოსეპის-ძე (წალკის რ-ნის ლუშინსკის საშუალო სკოლა)

12. უმუდუშოვი ნიკო ვასილის-ძე (წალკის საშუალო სკოლა)

13. კალაიჩი ალთივიად ალექსის-ძე (წალკის რ-ნის თრიალეთის საშუალო სკოლა)

14. თოსუნოვი ნიკოლოზ ალექსის-ძე (წალკის რ-ნის ავრანოვის საშუალო სკოლა)

15. მელტონიანი როსტომ ვართანის-ძე (წალკის რ-ნის ნარდყანის საშუალო სკოლა)

16. პაპასკირი ვერა არტემის ას. (ჩხოროწყუს რ-ნის ახუთის საშუალო სკოლა)

17. ხუბულური მზია დავითის ას. (დუშეთის II საშუალო სკოლა)
18. ჩხეტია ნოდარი ისაკის-ძე (აფხაზეთის საოლქო სადგური)
19. ჩუქბარი ივანე დავითის-ძე (აფხაზეთის საოლქო სადგური)
20. ხაკბა ზოია ვასილის ას. (აფხაზეთის საოლქო სადგური).
 თ) დაჯილდოებულ იქნენ აირველი ხარისხის დიპლომით:

სამტრედიის რაიონის II, ზუგდიდის რაიონის პიონერთა სახლის, ზუგდიდის რაიონის I, ყაზბეგის რაიონის სნოს, მცხეთის რაიონის მუხრანის, სიღნაღის რაიონის დაბა წნორის, თელავის რაიონის ფშაველის საშუალო სკოლის ნორჩ ნატურალისტთა წრეები და აგრეთვე ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის მეყვავილეთა, ნორჩ მებღელეთა, ნორჩ მეფრინველეთა, დაწყებითი კლასების, ნორჩ მებოსტნეთა და ნორჩ მევენახეთა წრეები, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგური და აქარის ასსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.

ბ) დაჯილდოებულ იქნენ მეორე ხარისხის დიპლომით: ამბროლაურის რაიონის სოფ. ღადიშის, ლაგოდეხის რაიონის სოფ. ბოლქვისა და თელის, სამგორის რ-ნის სოფ. დიდი ლილოს, ქობულეთის რ-ნის სოფ. ხუცუბნის, თელავის რაიონის სოფ. სანიორეს საშუალო და შვიდწლიანი სკოლების ნორჩ ნატურალისტთა წრეები, კურდღელაურის საშუალო სკოლა და ქუთაისის ნორჩ ნატურალისტთა სადგური.

კ) დაჯილდოებულ იქნენ სიკვლევით: ახალციხის რაიონის ორგორის, მცხეთის რაიონის ძველი ქანდის, ლაგოდეხის რაიონის სვობოდნოეს და შრომის, ყვარლის სანავარდოს და გრემის, ზესტაფონის რაიონის შორაპნის და წეროს, ბათუმის რაიონის ერგესა და ადლის, ქ. გორის, ჩოხატაურის რაიონის ბუკნარის, სამებისა და ნაბეღლავის, თიანეთის რაიონის ევბოტისა და ზარიძეების, ცხაკაიას რაიონის შხეფის, ზუგდიდის რაიონის ურთოს, ქარელის რაიონის ურბნისის, ტყებულის რაიონის ორჯონიკიძის სახ. შახტის, ოჩამჩირის რაიონის ბელსახობის № 2, გუფის I, დუშეთის რაიონის ყვავილის, ურბნისის, ბულაჩაურის, ლაფარაანთკარის, ოცისის, ხეობის, გონჩის, თანდილაანთკარის და საკრამულის შვიდწლიანი, გეგეჭკორის რაიონის სალხინოს, ახალციხის რაიონის უდეს, ლაგოდეხის რაიონის ვარდისუბნის,

ლელიანის, არეშფერანის, ყარსუბნის, ბაისუბნის ჰავაქავაძის სახე-
 ლობის და თელის, აბაშის რაიონის ზანათის, ყვარლის რაიონის
 ახალსოფლის და ქიკიანის, სამტრედიის I, სამგორის რაიონის
 მისის, ზუგდიდის რაიონის I, მე 6, ამავე რაიონის ნარაზენის
 აბასთუმნის, კასპის რაიონის ქვემოქალის, ლანჩხუთის რაიონის ნი-
 გოითის, ჩიბათისა და ჩოჩხათის, ქ. ქუთაისის II—მე-7, მე-12,
 მე-17, მე-20, ზესტაფონის I, ამავე რაიონის I და II სვირის, ქ. გორის
 I, ბათუმის რაიონის მახუნცეთის, ხელვაჩაურის, წინსვლის, ხულოს
 რაიონის ფურტიოს, ხიხაძორის, ქობულეთის რაიონის დაგვის I,
 მუხანატატეს, აჭყვის, აჭყვისთავის, ციხისძირის; ალამბორის, ქობულ-
 ლეთის I, ბათუმის I, სავარეჯოს რაიონის გომბორის, სართიჭალის,
 წითელწყაროს რაიონის რუსული, ზემოქედის, ჩოხატაურის რაი-
 ონის საჭამიასერის, დაბლაციხის შუასურების, ხიდისთავის შუა გა-
 ნახლების და ვანზომლეთის, თიანეთის რაიონის სიონის, ქარელის
 რაიონის რუისის, თელავის რაიონის კურდღელაურის, რუისპირის,
 კონდოლის, ვანის, წალკის რაიონის ლუშინსკის, წალკის, თრია-
 ლეთის, აგრანოვის, ნარდყვანის, ლანჩხუთის რაიონის სუფსის,
 ტყებულის რაიონის ცუცხვათის, ხრესილის, ორპირის, ქ. თბილი-
 სის 62-ე, მე-15, ჩხოროწყუს რაიონის ახუთის, ოჩამჩირის რაიონის
 ავუბტის, გუდაუთის რაიონის დურიფშის, ათონის, გაღის რაიონის
 წარჩის, ოტობაიას, ნაბაკევის, გუტავის, გუდაუთის მე-2; ოჩამჩი-
 რის I, ტუფის I, ბესლახობის მე-3, არაგჩის, ატარა აბხაზსკაიას,
 გაგრის რაიონის ხეივნის მე-2, სოხუმის მე-8, ტყვარჩელის მე-2,
 წალენჯიხის რაიონის ჯვრის, დუშეთის რაიონის ფასანაურის, ქო-
 პორტის, მჭადიჯვრის, გრემისხევის, ბაზალეთის, დუშეთის I, II და
 რუსული, სოხუმის მე-12 საშუალო სკოლების ნორჩ ნატურალისტ-
 თა წრეები, ქობულეთის რაიონის ჩაისუბნის სკოლა-ინტერნატის,
 ბიონერთა სახლის, ქ. ბათუმის მე-3 სკოლა-ინტერნატის, ჩხოროწყუს
 რაიონის ბიონერთა სახლის, ქ. თბილისის ბიონერთა სასახლის,
 აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ნატურალისტთა
 რესპუბლიკური სადგურის მეყვავილეთა, სუბტროპიკთა, აგროქიმი-
 კოსთა, სამკურნალო, მეაინინდეთა, ზოოლოგთა, ფოტომოცვარულთა
 და დაწყებითი სკოლების, ცხინვალის ნორჩ ნატურალისტთა სად-
 გურის მებოსტნეთა, მეკურდღლეეთა, მემინდვრეთა, ნორჩ ნატურა-
 ლისტთა წრეები, და აშშ-ბოლშევის პირველი საშუალო სკოლის
 ფოტომოცვარულთა წრე.

2. 1962 წლის აპრილიდან 1963 წლის 15 ოქტომბრამდე გა-
 მოცხადდეს მეექვსე რესპუბლიკური კონკურსი „ნორჩ ნატურალისტ-
 თა დახმარება სკოლას“.

3. შემაჯამებელი გამოფენა მოეწყოს 1963 წლის 15 ოქტომბრიდან 25 ოქტომბრამდე წარმოდგენილი დებულება დამტკიცდეს (თან ერთის).
ეროვნული
შეხვედრის

4. მეექვსე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ ხელმძღვანელობისათვის დამტკიცდეს რესპუბლიკური საორგანიზაციო კომიტეტი შემდეგი შემადგენლობით:

1. უშ. ობოლაძე—საქართველოს სსრ განათლების მინისტრის მოადგილე—(თავმჯდომარე)
2. დ. ჯავახია—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველოს უფროსი—(თავრის მოადგილე)
3. ნ. გურგენიძე—(საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი)
4. ა. წიკლაური—(ვ. ი. ლენინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის რესპუბლიკური საბჭოს მდივანი)
5. ნ. ახვლედიანი—(საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ინსპექტორი)
6. თ. ეგაძე—(ქ. თბილისის განათლების განყოფილების გამგე)
7. შ. მანგიაშვილი—საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორი—(მდივანი)
8. შ. ცაგარეიშვილი—(საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს პედაგოგიურ მეცნიერებათა სამეცნიერო კვლევითი ინსტიტუტის შრომითი პოლიტექნიკური საწარმოო სწავლების სექტორის გამგე)

5. მეექვსე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ საორგანიზაციო კომიტეტმა უხელმძღვანელოს კონკურსის ჩატარებას და პერიოდულად წარმოუდგინოს მასალები განათლების სამინისტროს კონკურსისათვის მზადების მიმდინარეობის შესახებ.

6. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკური სადგურის დირექტორმა აშ. შ. მანგიაშვილმა:

ა) კონკურსისათვის მზადების საქმეში დახმარების გასაწევად სკოლებსა და სკოლის გარეშე დაწესებულებებში მიაღწიოს სპეციალისტები ქ. რუსთავეში, ბორჯომის, ახმეტის, მესტიის, ვანის, გურჯაანის, დმანისის, მარნეულის, ონის, საჩხერის, ხაშურის, წულუკიძის, ხობის, ცაგერის, წყალტუბოსა და ლენტეხის რაიონებში.

ბ) ნორჩ ნატურალისტთა წრეების ხელმძღვანელებს გაუწიოს ჯველდღიური დახმარება და კონტროლი;

გ) მეთოდური დახმარება გაუწიოს სკოლებსა და სკოლის გარეშე დაწესებულებებს;

დ) უხელმძღვანელოს სსრ კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენისათვის რესპუბლიკის სკოლებიდან 1962 წლის გამოფენის კანდიტატების გამოვლინების და მათი დოკუმენტების გაფორმების საქმეს;

ე) მიმდინარე წლის სექტემბრამდე უზრუნველყოს რესპუბლიკის სკოლებიდან სკოლის გარეშე დაწესებულებების ნორჩ ნატურალისტთა წრეები საჭირო გადამუშავებული პროგრამებითა და მეთოდური მითითებებით.

7. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგებმა:

ა) გააცნონ სკოლების დირექტორებს (გამგებებს) მეხუთე რესპუბლიკური კონკურსის — „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“ შედეგები და შეექცეს რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების პირობები;

ბ) გამოავლინონ საუკეთესო სკოლები, სკოლის გარეშე დაწესებულებები, წრეები და ნორჩი ნატურალისტები 1962 წლის სსრკ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენისათვის;

8. დაწყებითი, შვიდწლიანი და საშუალო სკოლების დირექტორებმა:

ა) საფუძვლიანად გააცნონ მასწავლებლებსა და მოსწავლეებს მეხუთე რესპუბლიკური კონკურსის შედეგები და დასახონ ღონისძიებები შეექცეს რესპუბლიკურ კონკურსში წარმატებით მონაწილეობისათვის;

ბ) სანიმუშოდ მოაწყონ სასკოლო მიწის ნაკვეთები და ცოცხალი კუთხეები.

9. ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურმა, აფხაზეთის და აჭარის ასსრ ნორჩ ნატურალისტთა სადგურებმა, სკოლებისა და სკოლის გარეშე დაწესებულებათა დირექტორებმა დროულად ჩატარონ მოსამზადებელი მუშაობა შეექცეს რესპუბლიკურ კონკურსში წარმატებით მონაწილეობისათვის.

10. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს საგეგმო-ფინანსო სამმართველომ გამოუყოს ნორჩ ნატურალისტთა რესპუბლიკურ სადგურს შეექცეს რესპუბლიკური კონკურსისა და საბჭოთა

კავშირის სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოყენებაში მონაწილეობისათვის საჭირო ასიგნობანი.

11. საქართველოს სსრ. განათლების სამინისტროს მიერ დაგეგმვისა და დამხმარე წარმოებათა სამმართველომ ნორჩ სისტემის საფუძვლად რესპუბლიკურ სადგურს გამოუყოს 800 კგ ქალაქი და სხვა საჭირო მასალა.

12. გაზეთ „სახალხო განათლების“ და ჟურნალ „სკოლა და ცხოვრების“ რედაქციებმა სისტემატურად გააშუქონ კონკურსისათვის მზადებისა და კონკურსის მიმდინარეობის მდგომარეობა.

13. განათლების სამინისტროს სკოლების სამმართველომ თვალყური ადევნოს კონკურსის მომზადებისა და ჩატარების საქმეს.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

ვ ა მ ტ კ ი ც ე ბ
საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი
თ. ლაშქარაშვილი
1962 წლის 13 აპრილი

ინსტრუქცია სკოლა-ინტერნატებში ბავშვთა მიღების წესების შესახებ

1. სკოლა ინტერნატებში ბავშვთა მიღება წარმოებს ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოების, ავტონომიური ოლქის, რაიონების (ქალაქების) მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების მიერ შექმნილი მიმღები კომისიების მეშვეობით. მიმღებ კომისიას ხელმძღვანელობს განათლების განყოფილების გამგე, კომისიის შემადგენლობაში შედიან ჯანმრთელობის დაცვის, პროფკავშირის, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლები და სკოლა-ინტერნატის დირექტორი.

სკოლა-ინტერნატებში ჩასარიცხ ბავშვთა სიებს სპეციალური გადაწყვეტილებით ამტკიცებს შესაბამისი რაიონის (ქალაქის) აღმასკომი.

2. სკოლა-ინტერნატებში ბავშვთა მიღების შესახებ წერილობითი განცხადებები მშობლებისა ან მათი შემცვლელი პირებისაგან კომისიის მიერ მიიღება 1 მაისიდან 20 ივნისამდე და რეგისტრირებული იქნება სპეციალურ წიგნში განცხადებაზე თანდართული შემდეგი დოკუმენტების აღნიშვნით:

ა) დაბადების მოწმობა;

ბ) ცნობები ბავშვის ჯანმრთელობის შესახებ—მოსწავლის ინდივიდუალური ბარათი (ფ. № 26), რომელსაც იძლევა ის ორგანიზაცია, სადაც ბავშვი იმყოფებოდა; იმ ბავშვს, რომელიც 1-ლ კლასში მიიღება ფ. № 26-ს შეუესებს და მისცემს ბავშვთა პოლიკლინიკა; ცნობა საექიმო შემოწმების შესახებ; ხახისა და ცხვირის ღრუს ნაცხის ანალიზის პასუხი დიფტერიის ბაცილატარგლობაზე, რომელიც შედგენილ უნდა იყოს ერთიდან 3 დღით ადრე ინტერნატში ჩარიცხვამდე; ეპიდემიოლოგის ცნობა იმის

შესახებ, რომ უკანასკნელი 3 კვირის განმავლობაში ინტენსიურ დაავადებას ადგილი არ ჰქონია მის უბანში, ბინასა და იმ ბავშვთა კოლექტივში, სადაც ის იმყოფებოდა;

გ) ცნობა აკადემიური მოსწრების შესახებ და პედაგოგიური დახასიათება;

დ) ცნობა მშობლების ან მათი შემცვლელი პირის თვითური შემოსავლის შესახებ.

სკოლა-ინტერნატი კომპლექტდება როგორც გოგონებით, ისე ვაჟებით. სკოლა-ინტერნატებში ბავშვების ჩარიცხვა წარმოებს 20 ივნისიდან 25 ივნისამდე.

შენიშვნა: თავისუფალი ადგილების არსებობის პირობებში ინტერნატებში ჩარიცხვა სასწავლო წლის განმავლობაში ხდება აგრეთვე კომისიის გადაწყვეტილებით; ინტერნატების დირექტორებს კატეგორიულად ეკრძალებათ ბავშვის ჩარიცხვა კომისიის გადაწყვეტილების გარეშე.

3. სკოლა-ინტერნატებში მიიღებიან ბავშვები:

არა უმეტეს 8 წლისა I კლასში.

• 9	• II	•
• 10	• III	•
• 11	• IV	•
• 12	• V	•
• 13	• VI	•
• 14	• VII	•
• 15	• VIII	•

4. სკოლა-ინტერნატებში პირველ რიგში მიიღებიან მარტონელა და მრავალშვილიანი დედების, ომისა და შრომის ინვალიდების შვილები, ობლები და ბავშვები, რომელთა ოჯახებში არ არის მათი აღზრდისათვის აუცილებელი პირობები.

ბავშვების სკოლა-ინტერნატებში შესანახად სკოლა-ინტერნატების დირექტორები მშობლებს ახდენენ გადასახადს, სკოლა-ინტერნატებში ბავშვთა შენახვის გადასახადის ოდენობის შესახებ სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს მიერ დამტკიცებული შკალის მიხედვით.

სკოლა-ინტერნატებისა და საბავშვო

სახლების სამმართველოს უფროსი ვ. ჩინჩალაძე

У Т В Е Р Ж Д А Ю

Министр просвещения Грузинской ССР

Т. Лашкарашвили

13 апреля 1962 года

ИНСТРУКЦИЯ

О порядке приема детей в школы-интернаты

1. Прием детей в школы-интернаты производят приемные комиссии, создаваемые при Советах Министров автономных республик, Исполнительных комитетах Совета депутатов трудящихся Автономной области, районов и городов. Приемной комиссией руководит заведующий отделом просвещения. В состав комиссии входят представители органов здравоохранения, профсоюза, общественных организаций и директор школы-интерната.

Списки детей, подлежащих приему в школы-интернаты, утверждаются специальным решением соответствующего районного, (городского) исполкома.

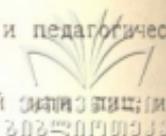
2. Письменные заявления о приеме детей в школы-интернаты от родителей или лиц, их заменяющих, принимаются комиссией с 1-го мая до 20 июня и регистрируется в специальной книге с указанием следующих документов, приложенных к заявлению:

а) свидетельство о рождении ребенка;

б) справки о состоянии здоровья ребенка—индивидуальная карточка учащегося (форма № 26), представляемая из организации, в которой он находился ранее; на детей, принимаемых в I класс ф. № 26 заполняется и выдается детской поликлиникой; справка о медицинском освидетельствовании; результаты анализа мазков из зева и носа на бактерионосительство дифтерии, сделанного не ранее чем за 3 дня до зачисления в интернат; справка эпидемиолога об отсутствии инфекционных заболеваний за последние 3 недели в участке, на квартире и в детском коллективе, где проживал ребенок.

в) справка об академической успеваемости и педагогическая характеристика;

г) справка о месячном доходе родителей или заменяющих.

Школа-интернат комплектуется как девочками, так и мальчиками.

Зачисление детей в школы интернаты производится с 20 по 25 июня.

ПРИМЕЧАНИЕ: при наличии свободных мест зачисление детей в школы-интернаты, в течение года, производится также по решению комиссии; директорам интернатов категорически запрещается зачисление ребенка помимо решения комиссии.

3. В школы-интернаты принимаются дети:

Не старше 8 лет—в 1 класс

— „ — 9 лет—в 2 класс

— „ — 10 лет—в 3 класс

— „ — 11 лет—в 4 класс

— „ — 12 лет—в 5 класс

— „ — 13 лет—в 6 класс

— „ — 14 лет—в 7 класс

— „ — 15 лет—в 8 класс.

4. В школы-интернаты в первую очередь принимаются дети одиноких и многодетных матерей, инвалидов войны и труда, сироты и дети, для воспитания которых в семье отсутствуют необходимые условия.

5. Директора школ-интернатов обязывают родителей платить за содержание детей в школах-интернатах в соответствии с утвержденной Советом Министров СССР шкалой размера платы за содержание в школах-интернатах.

Начальник Управления школ-интернатов
и детских домов В. Чинчаладзе

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება
ზოგიერთი საგნის უცხო ენაზე სწავლების საშუალო
სკოლებში უცხო ენების სწავლების მდგომარეობის
შესახებ

1962 წ. 3 მაისი

გავეცანი რა ქ. ქ. თბილისის, ქუთაისისა და ბათუმის ზოგიერთი საგნის უცხო ენაზე სწავლების საშუალო სკოლებში უცხო ენათა სწავლების მდგომარეობას, აღენიშნა, რომ ამ სკოლების მასწავლებელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი მაღალკვალიფიციურია — კარგად არის დაუფლებული სასაუბრო ენას, საფუძვლიანად ემზადება გაკვეთილისათვის, ფართოდ იყენებს თვალსაჩინოებას, შემოქმედებითად იმარჯვებს სწავლების რაციონალურ მეთოდებს და გაკვეთილებს ძირითადად წარმართავს უცხო ენაზე. ამის შედეგად მოსწავლეები ამტკიცებენ შესასწავლი უცხო ენის პროგრამული მასალის კარგ ცოდნას, აქვთ სიტყვათა გარკვეული მარაგი, ესმით მასწავლებლის საუბარი უცხო ენაზე, სწორ აასუხს იძლევიან კითხვებზე, ადგენენ მარტივ წინადადებებს, აქვთ სწორი კითხვისა და წერის ჩვევები. თბილისის სკოლებიდან კარგი მუშაობით გამოირჩევიან მასწავლებლები: ლ. ჯიმშელიშვილი, ლ. ბაქსაშვილი (I-ლი საშუალო სკოლა); ზ. ჯაფარიძე, ლ. ქავთარიძე, ჯ. მჭედლიშვილი (55-ე საშუალო სკოლა); მ. ხვოლესი (57-ე საშუალო სკოლა); ი. ბაბიევა (მე-11 საშუალო სკოლა), ქ. ყიფშიძე, ბ. მიქელაძე (47-ე საშუალო სკოლა); ო. ხაჭაპურიძე (116-ე საშუალო სკოლა), ლ. მარგველაშვილი (ქ. ქუთაისის მე-3 საშუალო სკოლა), კ. გვაზავა, გ. გელაშვილი, ვ. თვალაბეიშვილი (მე-4 საშუალო სკოლა); ს. ფელბერი, ე. კობახიძე, ლ. ნონიკაშვილი (23-ე საშუალო სკოლა).

მაგრამ, ამასთანავე, ზოგიერთი საგნის უცხო ენაზე სწავლების საშუალო სკოლების მუშაობა სერიოზული ხასიათის ნაკლოვანებებით ხასიათდება.

ჯერ კიდევ აქვს ადგილი ამ სკოლებში მასწავლებელთა შერჩევა-დანიშენის შესახებ განათლების სამინისტროს მიერ დადგენი-

ლი წესების დარღვევას, რის გამოც მასწავლებელთა გარკვეული ნაწილი ვერ არის მაღალი კვალიფიკაციისა, სუსტად ფლობს სასაუბრო ენას, ვერ ატარებს გაკვეთილს უცხო ენაზე, ახალდაწყობების მიწოდებას აწარმოებს მშობლიური ენიდან უცხო ენაზე დაპირი თარგმნის საშუალებით, ნაკლებად იყენებს თვალსაჩინობას, მოსწავლეებისადმი უცხო ენაზე დასმულ მარტივ კითხვებსა და მიმართვებში ხშირად უშვებს შეცდომებს. ასეთ მასწავლებელთა რიცხვს ეკუთვნიან ინგლისური ენის მასწავლებლები ლ. აროშიძე (I-ლი საშუალო სკოლა) ლ. ლანჩავა, ე. გრძელიშვილი, დ. ძებისაშვილი (55-ე საშუალო სკოლა); გერმანული ენის მასწავლებლები ნ. წილოსანი, მ. არჩვაძე (მე-4 საშ. სკოლა), ფრანგული ენის მასწავლებლები მ. შათაშვილი, ნ. კირეულიშვილი (23-ე საშუალო სკოლა), ნ. კაპანაძე, ა. ფანცხავა, თ. უკლება (ქუთაისის № 1 სკოლა-ინტერნატი).

დღემდე არც ერთ სკოლაში, გარდა ქ. თბილისის 47-ე საშუალო სკოლისა, არ არის დანიშნული სპეციალური განათლების მქონე სასწავლო ნაწილის გამგე, რაც ამ სკოლების დებულებით არის ვათვალისწინებული, სკოლის დირექტორები და სასწავლო ნაწილის გამგეები კი კვალიფიციურ ხელმძღვანელობას ვერ უწევენ უცხო ენების მასწავლებლებსა და მათი საქმიანობა მხოლოდ გაკვეთილებზე დასწრებითა და ზოგადი ხასიათის მითითებებით ამოიწურება.

ამ სკოლების II და V კლასებში სპეციალური სახელმძღვანელოების უქონლობის გამო მეცადინეობა წარმოებს მასობრივი სკოლების V და VII კლასებისათვის განკუთვნილი სახელმძღვანელოებით; სკოლებში არ არის მოწყობილი უცხო ენების სპეციალური კაბინეტები და ნაკლები რაოდენობით მოიპოვება საჭირო სათვალსაჩინო მასალები (თემატური სურათები, დასურათებული ლოტოები, მოძრავი ანბანი, გრამატიკული ცხრილები და ტაბულები, პატეფონები, გრამფირფიტები და სხვ.). სასკოლო ბიბლიოთეკებში მხოლოდ მცირე რაოდენობითაა უცხო ენაზე კლასგარეშე საკითხავი ლიტერატურა, სასაუბროები და ლექსიკონები; არ არის სათანადოდ გაშლილი კლასგარეშე მუშაობა, არ ტარდება დილასალამოები უცხო ენაზე, მოსწავლეები არ არიან მომარაგებული საკმაო რაოდენობის საკითხავი ლიტერატურით.

რიგ სკოლაში უცხო ენების შემსწავლელ კლასებს არ აქვთ შექმნილი მუშაობის ნორმალური პირობები და ცალკეულ ჯგუფებს მეცადინეობა უხდებოდა შეუფერებელ ოთახებში (ქ. თბილისის მე-4, 47-ე, 57-ე საშუალო სკოლები).

სავსებით არადადამაკმაყოფილებლად მიმდინარეობს საიმისოდ
შეადგება, რომ დასახელებული სკოლების უფროს კლასებში შემოღე-
ბული იქნეს ზოგიერთი საგნის სწავლება უცხო ენებზე, ჯერ-ჯერობ-
ით ზუსტად არაა განსაზღვრული ამ საგნების ნომენკლატურაში
არაა გადადგმული სათანადო პრაქტიკული ნაბიჯები, რათა მათი
სწავლებისათვის მომზადებული იქნეს კვალიფიცირებულ მასწავლე-
ბლების კადრები და სხვ.

ვებრძანებ.

1. უცხო ენის მასწავლებლები:

ა) გულდასმით ემზადონ ყოველი გაკვეთილისათვის, განსაკუ-
თრებული ყურადღება მიაქციონ სწორი ზეპირმეტყველების ჩვევე-
ბის გამომუშავებას, განვლილი მასალის სისტემატურად გამეორე-
ბას, სწორი კითხვისა და წერის კულტურის მტკიცედ დანერგვას,
გრამატიკული ვარჯიშის უნარიანად დაკავშირებას პრაქტიკულ
ენობრივ ვარჯიშთან და სწავლებაში ფართოდ გამოიყენონ სხვა-
დასხვა სახის თვალსაჩინოება;

ბ) წინასწარ ემზადონ იმისათვის, რათა გაკვეთილების ჩატა-
რებისას თავიდან აიცილონ პირდაპირი თარგმნა, შესასწავლი ენის
პრაქტიკულად დაუფლების მიზნით ყოველ გაკვეთილზე 5-10 წუთი
დაუთმონ საუბრებს საყოფაცხოვრებო თემებზე და მახლობელი გა-
რემოს საგნებსა და მოვლენებზე;

გ) მოაწყონ დილა-სალამოები უცხო ენაზე და ფართოდ გაშა-
ლონ სხვა სახის კლასგარეშე მუშაობა მოცემულ უცხო ენაზე.

2. სკოლების დირექტორებმა და სასწავლო ნაწილის გამგე-
ბმა ქმედითი დახმარება გაუწიონ უცხო ენების მასწავლებლებს და
შეუქმნან მათ ნორმალური პირობები მუშაობისათვის, მოაწყონ
სკოლებში სპეციალური კაბინეტები, მოამარაგონ ისინი თვალსა-
ჩინო მასალებით და ტექნიკური საშუალებებით, სასკოლო ბიბლი-
ოთეკები შეაფასონ სათანადო კლასგარეშე საკითხავი ლიტერატუ-
რით, სასაუბროებით და ლექსიკონებით.

3. ქ. ქ. თბილისის, ქუთაისის, ბათუმის, სოხუმისა და რუს-
თაის განათლების განყოფილებათა გამგებმა ამ სკოლებისათვის
მასწავლებელთა კადრების შერჩევისა და დანიშვნის საქმეში მტკი-
ცედ იხელმძღვანელონ ზოგიერთი საგნის უცხო ენაზე სწავლების
სკოლების დებულებით.

დაევალოს მათვე, ამ თავითვე იზრუნონ იმისათვის, რათა მო-
მავალი სასწავლო წლიდან ერთ-ერთი ს სწავლო ნაწილის გამგე ამ
სკოლებში იყოს სათანადო უცხო ენის სპეციალისტი.

4. სახელმძღვანელოების განყოფილებამ (ამხ. ტ. ტყემალაძე)

შოაშაძოს და გადასცეს სასწავლო-პედაგოგიური ლიტერატურის სახელმწიფო გამომცემლობა „ცოდნას“ გამოსაცემად უცხო ენების სახელმძღვანელოები: 1962-63 სასწავლო წლისათვის ფრანგულსა და გერმანულ ენებში (II კლ.), ინგლისურ ენაში (III კლ.); 1963-64 სასწავლო წლისათვის — ინგლისურ ენაში (IV კლ.); 1963-64 სასწავლო წლისათვის გერმანულ, ფრანგულ და ინგლისურ ენებში, რუსულიდან გადმოკეთებული (V-VI-VII კლ.).

5. ეთხოვოს საქართველოს სსრ კულტურის სამინისტროს გაითვალისწინოს გამომცემლობა „ცოდნას“ ხაზით უცხო ენათა სწავლებისათვის აუცილებელი ნახატი და ნაბეჭდი დიდაქტიკური მასალების გამოცემა.

6. სასკოლო სამმართველომ სათანადო ღონისძიებანი განახორციელოს საიშისოდ, რათა უცხო ენების შემსწავლელ სკოლებში რიგი საგნების შესწავლა იქნეს დაწყებული უცხო ენებზე უახლოესი წლების განმავლობაში.

საქართველოს სსრ განათლების

მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება
3. ი. ლენინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის
40 წლისთავის აღსანიშნავი დღესასწაულის ჩატარების
შესახებ

1962 წ. 29 აპრილი

აღნიშნავ, რომ ვ. ი. ლენინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის 40 წლისთავის დღესასწაულის წარმატებით ჩატარებისათვის განათლების სამინისტროსა და მისი ორგანოების ხაზით მნიშვნელოვანი ღონისძიებანი იქნა განხორციელებული. მას მიეძღვნა კონკურსი „ნორჩი ტექნიკოსები სამშობლოს“ და „ნორჩ ნატურალისტთა დახმარება სკოლას“; მასთან დაკავშირებით მოეწყო ნორჩ ფოტომოყვარულთა რესპუბლიკური გამოფენა; პედაგოგიკის სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტმა ჩაატარა საკავშირო პიონერთა ორგანიზაციის 40 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია და მოაწყო პედაგოგიური კითხვა მიძღვნილი ამ ღონისძიებისადმი; ინსტიტუტის ინიციატივით დამუშავებული იქნა და გამოიცა 10-მდე თაბახის მოცულობის წიგნი მეთოდური წერილებით პიონერთა მუშაობის აქტუალურ საკითხებზე და სხვ.

ვ. ი. ლენინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის 40 წლისთავთან დაკავშირებით პიონერთა საზეიმო დღესასწაულის წარმატებით ჩატარების უზრუნველსაყოფად,

ბ რ ძ ა ნ ე ბ ა.

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების მინისტრებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ო, სარაიონო და საქალაქო განათლების განყოფილებათა გამგეებმა, მტკიცე კავშირი დაამყარონ ადგილობრივ ხელმძღვანელ კომკავშირულ ორგანიზაციებთან და აქტიური მონაწილეობა მიიღონ ვ. ი. ლენინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის 40 წლისთავის აღსანიშნავი პიონერთა დღესასწაულის ჩატარებაში.

2. საშუალო და რეაწლიანი სკოლების დირექტორები გულდასმით ემზადონ სადღესასწაულო დღეებისათვის და უზრუნველ-

ყონ მასში სათანადო ასაკის ბავშვების მასობრივი მონაწილეობა.

3. ბ. ცნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სახლის, ნორჩ ტექნიკოსთა ცენტრალური, ნორჩ ნატურალისტების ცენტრალური და ბავშვთა საექსკურსიო ცენტრალური სადგურების დირექტორებმა უზრუნველყონ ამ თარიღისადმი მიძღვნილი შემაჯამებელი გამოფენის ორგანიზებულად მოწყობა საქართველოს სსრ სახალხო მეურნეობის მიღწევათა გამოფენის ტერიტორიაზე და უშუალო მონაწილეობა მიიღონ დღესასწაულის წარმატებით ჩატარებაში.

5. ბავშვთა სკოლისგარეშე დაწესებულებებმა ქალაქებსა და რაიონებში საჭირო ღონისძიებანი განახორციელონ დღესასწაულის წარმატებით ჩატარებისათვის.

საქართველოს სსრ განათლების
მინისტრი თ. ლაშქარაშვილი

შინაარსი

1. სასწავლო გეგმა სოფლის ახალგაზრდობის სალამოს (ცელი) ზოგადსაგანმანათლებლო საშუალო სკოლისათვის (1962—1963 სასწავლო წელი)	3
2. Учебный план русской (сменной) общеобразовательной средней школы сельской молодежи на 1962/63 учеб. год	6
3. Учебный план для Армянской и Азербайджанской вечерней (сменной) общеобразовательной средней школы сельской молодежи на 1962-63 учебный год	9
4. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირის პრეზიდენუმის დადგენილება	12
5. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება თეთრიწყაროს რაიონის სოფ. ქოსალარის სოფლის ახალგაზრდობის შეიქმნიან სკოლაზე განათლების სამინისტროში შემოსული მანხილებელი წერილის შემოწმების შედეგების შესახებ	17
6. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ტყიბულის რაიონის სკოლებში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	20
7. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება აბაშისა და ცხაკაის რაიონების ზოგიერთ დაწყებით სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობითი მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	27
8. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება ასპინძის, აფიგნისა და ტაშისკარის სკოლა-ინტერნატების მუშაობის შემოწმების შედეგების შესახებ	35
9. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება საყოველთაო-სავალდებულო რვაწლიან სწავლებაზე გადასვლის შესახებ	42
10. Приказ Министерства просвещения Грузинской ССР о результатах обследования учебно-воспитательной работы в русских средних школах г. Рустави	45
11. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება მააწავლებელთა XV სამეცნიერო-პედაგოგიური კონფერენციის შედეგებზე შესახებ	49
12. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ბრძანება მეფთხე რესპუბლიკური კონკურსის „ნორა-ნატურალისტთა დახმარება სკოლაში“ შედეგებისა და მე-8 რესპუბლიკური კონკურსის ჩატარების დონორებთან შესახებ	62
13. ინსტრუქცია სკოლა-ინტერნატებში ბავშვთა მიღების წესების შესახებ	81

14. Инструкция о порядке приема детей в школы-интернаты	83
15. ზოგიერთი საგნის უცხო ენაზე სწავლების საშუალო სკოლებში უცხო ენების სწავლების მდგომარეობის შესახებ	85
16. საქართველოს სსრ განათლებას სამინისტროს ბრძანება ნინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის 40 წლისთავის აღსანიშნავად დღესასწაულის ჩატარების შესახებ	89

